Akbaba

«F. K. Gökay, Türk kızlarının, eski Romalı kıyafetine girerek, Efes'te turistlere şarap dağıtmalarına razı olmadı.» —Gazeteler—

Gökay — Ayranım buuuz!.. Hararet söndürüyor!..

BÜYÜK YAZ ÇEKİLİŞİNDE

40 APARTMAN DAİRESİ

YUVANIZDA MESUT OLUNUZ

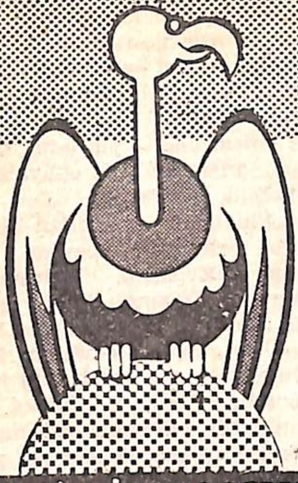
TÜRKİYE

BANKASI

(Faal: 2213—75)

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :

Aziz Nesin, Adnan Veli, Orhan Kemal, Rifat Ilgaz, Naci Sadullah, İlhan Selçuk, Selâmi Yurdatap, Nimet Arzık, Necdet Rüştü, Şemsi Belli, Salâhattin Kutlu, Burhan Esen, Kenan Akıncı, Reşit Aşçıoğlu, Vedat Saygel.

ÇEVİRGEN AİLESİ :
Vâ - Nû, Semiramis Aydınlık, Ergin Ortaç, Gülden Ortaç, Kudret Sinan.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Mehmet Polat, Semih Balcıoğlu, Mim Uykusuz, Zeki Beyner, Burhan Solukçu, Şadi Dinççağ, Mıstık,

⊙

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap

Dizildiği ve basıldığı yer :
Akbaba Matbaası

Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11

İLAN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.

30 Nisan 1964
Cilt : 6 — Sayı : 18
YIL : 42

⊙

Bu gazete Basın ahlâk yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Böyle bakan olmaz!

BİR bakıma, İngiltere, Türkiye'nin kader sahnesinde hâlâ baş rolü oynayan bir devlettir. Amerika'nın kalbine giden yol bile Londra'dan geçer.

Biz bu İngiltere'yi, aylarca büyükelçisiz bıraktık. Hem de centilmenler diyarında kabalık eden bir elçi yüzünden!

Şimdi lütfen söyleyiniz: nezaket dengesi böylesine aksak bir adam, iş başında olsaydı, biz, Londra'da elçimiz var mı diyecektik?

Birleşmiş Milletlerde, sayın Menemencioğlu'nun o üstün tartışmasından önceki kekeme savunmamızdan da anlaşılıyor ki, dışişleri kadromuz, omuzlarına ağır sorumluluklar çöken devlet büyüklerini acı acı düşündürecek bir düzeyde, daha doğrusu bir düzeysizliktedir.

Londra gibi, böylesine önemi olan bir yere, ancak, Çörçil'le eşit konuşan Rauf Orbay gibi, Fethi Okyar gibi büyük çapta adamlar gönderilebilirdi.

Hiç kimse bana: «Birkaç örnek isim saysana» diyemez. Kırkbir yıllık Cumhuriyet idaresinde devlet adamı yetiştirmek ödevi benim değildir!

İşte sayın Feridun Cemal Erkin böyle bir kadronun böyle bir bakanı oldu.

Onun gözü önünde geçmiş bu muaşeret kabalığını, keşke bakanlığın tek kusuru sayabilseydik!

Cento ittifakını unutarak Hindistan'a silâh satışından uğradığımız kardeş Pakistan'ın haklı sitemi, Dışişleri Bakanını — ittifaklarımız ve dostluklarımız konusunda — bir hafıza testinden geçirmeyi düşündürecek kadar acıdır!

Sayın Feridun Cemal'in, Londra konferansından, alnında bir defnesi eksik dönüşüne gelince: Bütün iyi niyetlerimizi ve iyimserliklerimizi huvardaca harcadığımız halde, bir türlü başarılı bir seyahat saymak yolunu bulamadık.

Meşruluğunu kaybetmiş çete başı Makarios'u devlet başkanı diye kabul etmeği ve kanlı bir hayduttan can ve mal emniyeti istemeyi, hangi başarılı, hattâ başarısız politikaya sığdırabilirsiniz?

Feridun Cemal beyin bu bön mantığıdır ki, şimdi sayın İnönü'yü, bir haçlı kaatile «Ekselâns» diye nota yazmak zorunda bırakıyor!

Bir ara, Sovyet Rusya'yı Makarios'un koruyucusu gösteren, kaynağı meçhul, maksatlı haberler etrafı sisleyince, Dışişleri Bakanımızın ilk tepkisi, isterik bir öfkeyle, Moskova'ya yapacağı ziyareti iptal ettiğini açıklamak oldu.

Siyasî haysiyetimizin ortaya atıldığı böyle bir sinir savaşında, Hariciye Vekilinin vazifesi, kararlaşmış bir ziyaret proğramını bozmak değil, böyle bir ziyaret olmasa bile, olması için yol aramaktır.

Kısa bir süre sonra, Moskova'dan gelen yeni haberler, Sovyet Rusya'nın bize hak verdiğini bildirince, Feridun bey, gururu gerdan gerdan katmerleşerek, yine diplomasi edebiyatının yadırgayacağı bir dille «Rusya gevşemeye başladı» dedi. Bu yıvışık demecin, aklı başında bir devlet adamı ağzında alacağı cümle yapısı da şudur: «Nihayet, büyük komşumuz da hakikatleri görmeye başladı.»

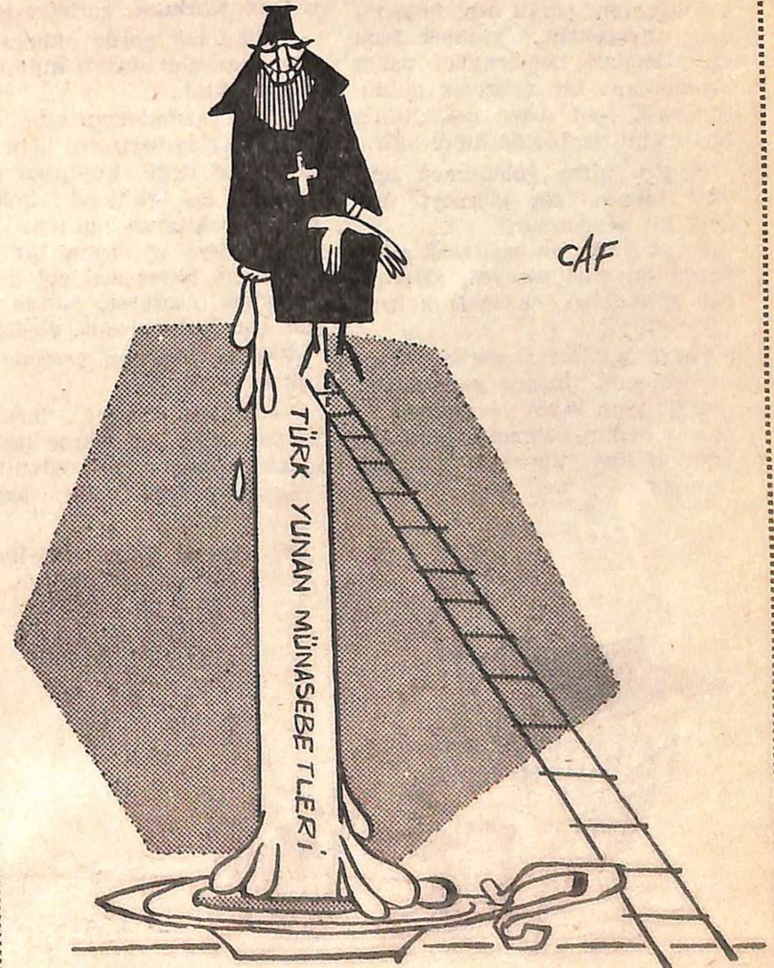
Galiba 123 devletin kültür ve politika itibarını sergileyen Cenevre konferansında ise, sesimizin hiçbir yankısını duymadık.

Abdülnasır'ın Maliye Bakanını Konferans Başkanlığına seçen ünlü devlet adamları, yirmiyi aşkın başkan yardımcıları arasında bile bize bir sandalya vermemişlerdir.

On yıllık bir «Vur patlasın, çal oynasın» devrinin bütün çöküntülerini omuzlarına yüklenen sayın İnönü'yü, bir de kendi başarısızlıklarını yükleyenlerden kurtarmalıyız. Bu memleketin vicdanlı aydınlar kadrosunda, ona bağlılıkla hizmet edecek, tecrübelerin ateş çenberinden geçmiş, bilgili insanlar, uyanık insanlar yok değildir.

Yusuf Ziya ORTAÇ

İnönü: «Türk - Yunan münasebetleri karanlık bir istikamete yöneldi» dedi.

Mum söndü!

KRALDAN MEKTUP

Naci Sadullah

Sayın yazarcığım,

«Heraklit» için «felsefe bilimin babası» derler. Hoş, Sokrat için, Eflâtun için de öyle dediklerine göre, bu felsefe bilimi de bir bakıma «Ödipis»in meşhur piçine benziyor demek: Zira kaç babası olduğu belli değil bu mübarekin de!

Biz gelelim «Heraklit» babaya.. Benim bir kitapta okuduğuma göre, bizim «Milâs» da doğmuş olan bu zat, kendisine her söylenilene gülmesile meşhurmuş...

Bu yüzden, etrafındakiler adamı sapık saymışlar..

Hekimlik biliminin babası sayılan «Hipokrat» da o sırada, bizim «Bodrum»un karşısındaki «Stanköy» adasında oturuyor.

Almışlar «Heraklit»i götürmüşler Hipokrata:

— Bu herif deli, demişler, biz ne desek gülüyor!..

Hipokrat, kendisine deli diye götürülen adamla başbaşa kalıp uzun uzun konuştuktan sonra sokak kapısına kadar götürüp, büyük bir saygı ile uğurlamış. Onu kendisine götürenlere de:

— Bre sersemler, demiş, akıl tahtaları noksan olanlar asıl sizlersiniz. Adama gerçek diye sabah akşam öyle saçmalar yumurtlamışsınız ki, sizlere biçare halinize gülmekten başka verilecek cevap bulamamış. Gidin, o mübarek adamın deli diye ipe vurduğunuz ellerini öpün! Ben bu dünyadaki bütün tanıdıklarım arasında, insan oğlunun ondan akıllısını görmedim!..

Ben, felsefenin babası, oğlu, kaynı, bacanağı filân değil, çömezi bile olmadığım halde, tıpkı o Heraklitinkine eşit bir derde tutuldum, sayın yazarcığım.

Gülüyorum!..

Biliyorum: şimdi sen: fena mı ayol, diyeceksin, gülmek fena mı? Dertleri başlarından aşkın insancıkları bir nebzecik güldürebilmek için neler çektiğimizi bir biz biliriz, bir de Allah bilir...

Herkes biraz gülebilmek için can atarken sen gülmeyi bir dert mi sayıyorsun?.

Şayet senin bu şaşılacak şikâyetini duymuş olsaydı, «Heraklit» gülmekten kaskatı kalırdı sanırım!

Fakat bunları söylersen inanki beni çok haksız yere paylamış olursun sayın yazarcığım...

Zira benim gülmem, senin bildiğin o hoş gülmelere hiç benzemiyor.

Fıtık hastalığına benzer tuhaf bir gıdık hastalığı benimkisi!

Ben gülmüyorum da, zaman zaman beni, tıpkı hapşırık, hıçkırık gibi gülmek tutuyor!. Hem de pek fena zamanda, ve de pek fena tutuyor sayın yazarcığım...

Ben «Heraklit» gibi saçma sözlere değil de, inadına her sefer en münasebetsiz zamanda karşımda peydahlanan bir komik hayale gülüyorum sayın yazarcığım!.

Bak, bak, bak... Mübarek, şimdi de gözlerimin önüne geldi... Ya, ya... Yazamıyorum... Dur, dur, dur, yazamıyorum... Katılacağım!..

Şimdi müsaadenle, evvelâ sana, derdimin hikâyesinde lâzım olacağı kadar kendimi tanıtayım.

Ben, Türkiye'nin en tanınmış futbolcularından birisiyim sayın yazarcığım.

Adımı açıklasam, hemen tanıyacaksındır: Zira senin de vaktiyle az çok top oynadığını, bu yüzden zaman zaman «Mithatpaşa»yı ziyarete geldiğini bir çok yazılarından biliyorum.

Kaldı ki, benim adımı, bu işlerle senin kadar ilgilenmemiş olanlar bile duymuşlardır.

Zira biliyorsun: gazetelerde, radyolarda, berber dükkânlarında, kahvelerde, gazinolarda ve daha bilmem nerelerde, devlet başkanlarının adlarından çok bizlerin isimlerimiz geçer...

Fakat ben mahzurlu gördüğüm için, sana, bildiğinden emin bulunduğum adımı açıklamıyacağım. Korkum, gericilerden..

Galiba her yerde olduğu gibi, o mübarekler, bizim kulüpte de çoğunlukta!..

Şayet yazdıklarımı adımla birlikte açıklayıverirsen, beni sade takımdan değil, kulüpten de atarlar. Bu tehlikeyi önlemek için, mektubun altına: «Gol Kralı» diye uydurma bir imza atacağım. Şayet asıl gol kralına musallat olurlarsa, varsın başının çaresini oncağız düşünsün..

Vaktile, ben top peşinde koştukça:

— Oğlum, ayağını bırak ta, kafanı işlet: bir tekme ile yıkılacak saltanata bel bağlanır mı? Diyen pedere kulak asmadığım için şimdi bin kere pişmanım ama, çoktaaan iş işten geçti..

Tadını tatmış bulunduğun için, futbol oyununun kumara benzediğini iyi bilirsin:

Kaldı ki, bu oyun şimdi, sizin zamanınızda olamadığı derecede lezzetli ve her bakımdan kazançlı bir kumara döndü:

Görüyorsun: oyunu iyi oynayan, her transfer mevsiminde bir kulübün restini alıyor!

Uzatmıyalım sayın yazarcığım: artık bir geçim mesleği edindiğimiz bu işte biraz yükselebilmek için bitiremediğimiz mekteptevken hocalardan koparamadığımız notu şimdi üçer, beşer yıldız halinde gazetelerin spor yazarlarından bekliyoruz...

Gel gör ki, pek fena tutulduğum o münasebetsiz gülme derdi, beni nerede ise bu işimden de edecek:

Hani o, o mübarek hayal yok mu? Bak, bak, bak: Şimdi yine karşımda.. Sakallara bak!.. Bembeyaz... Beline kadar!.. Dur, dur, dur... Katılacağım sayın üstad..

Benim bu gıdık illetine tutuluşuma, bu sezonun başında kulüpte yapılan bir toplantı sebep oldu..

O gün, bizim başkan hepimize:

— Yarın sabah saat dokuzda burada bulunacaksınız.. Hep birlikte Eyüp Sultan hazretlerini ziyarete gideceğiz!. Dedi.

Sen belki şaşacaksın ama, takım arkadaşları arasında, Eyüp Sultan hazretleri ile bizim iş arasında hiçbir ilgi bulamayan yalnız ben oldum.

Söylemesi belki ayıp ama, ben Allaha inanırım da evliyalara hiç metelik vermem!

Çocukluğumda babadan aldığım din terbiyesi bu benim...

Onun: «Evlâdım, İslâmiyet, Allahla kul arasında hiçbir elçi kabul etmeyen tek dindir!» Diyen o her zaman inandığım kalın, yumuşak, ses şimdi bile kulağımdadır. Hem, bir futbol oyununda, bir evliyanın bize nasıl bir hayrı dokunacak a sayın yazarcığım?.

Ben o gece yatağımda uyumadan evvel bunları düşüne düşüne karar verdim: O ziyarete gitmeyip, sonradan bir mazaret uyduracaktım...

O günden evvel evliya dedikleri zaman aklıma hep İbnürrefik Ahmed Nuri Beyin bir piyesinde, cahillere yatır türbesi diye yutturulan eşek mezarı gelirdi...

O gece, uykuya dalıp giderken, o piyesi hatırlayıp epeyce gülmüştüm.

Fakat bana ne olduysa, işte o gece öylece daldığım uykuda gördüğüm rüyada oldu..

Rüyamda, reis önde, takım arkada, Eyüp Sultan hazretlerini ziyarete gittik.. Orada keseceğimiz besli koyunu kaptanımız çekiyordu..

Ben, ona baktıkça içimden:

— Şunu kesip de bize yedirseler, evliya hazretlerinin himmetinden daha iyi gelir!.. Diyordum.

Rüya bu ya: bizim sanduka etrafına dizilişimizden biraz sonra, bir de baktık ki, evliya hazretleri, kapağı bir kenara itip, ortamızda ayağa kalkıverdi...

Boyu üç metreden uzun bir insan.. Başında çocuk şiltesinden büyük, yemyeşil, kocaman bir sarık...

Noel babayı köse saydıracak kadar uzun, beyaz sakallar... Ayaklarını göstermeyecek kadar uzun bir de yemyeşil cübbe ki, evliya hazretlerine âdeta bir dev heybeti veriyor..

Hazret, heybetile mütenasip kalınlıkta bir sesle:

— Hoş geldiniz çocuklar: söyleyin bakalım, muradınız nedir?. Diye sordu.

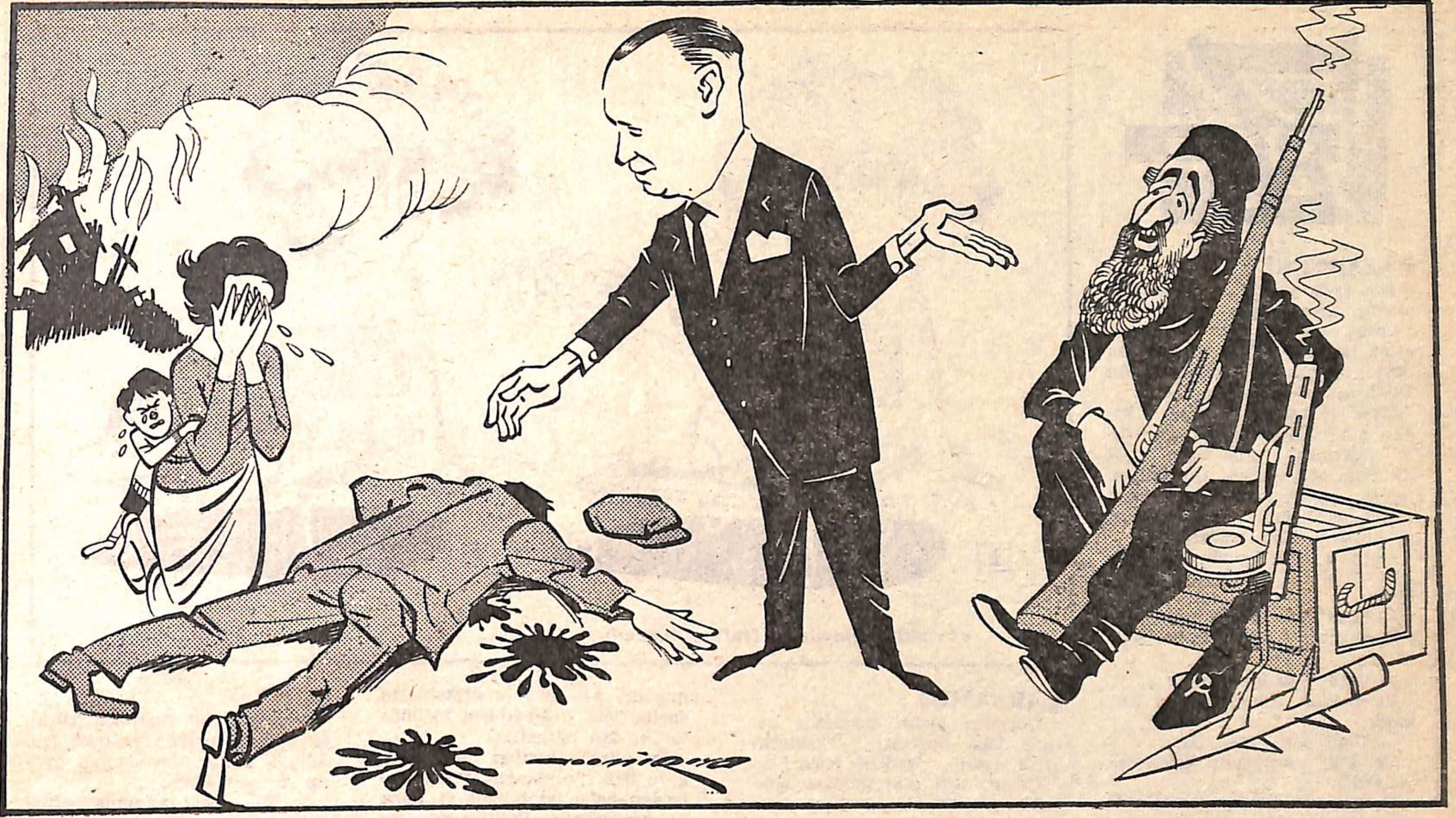
Başkanımız:

— Sayenizde şampiyon olmak

Yersiz kalan turistler karakollarda yatırılacak. — Gazeteler —

— Maalesef hiç yerimiz yok, bir de karşıya bakıverin!

Arabulucu — Haydi, kalk ta aranızı bulayım!..

efedim!. Deyince, evliya hazretleri tıpkı beline varan sakalları gibi gür ve beyaz olan kaşlarını çatıverdi:

— O, da ne demek? Bizim sağlığımızda öyle bir şey yoktu!

Dili tutulur gibi olan başkan, kekeleye kekeleye cevap verdi:

— Şampiyon demek, ligdeki bütün takımlardan fazla puan almak demek e, e, e, evliya hazretleri...

Ondan sonra başkanımızla evliya hazretleri arasındaki konuşma şu biçim sürdü:

— Şimdi iş büsbütün karıştı çocuklar... «lik» ne demek? O «Puan» dediğiniz nedir ki?.

— Lik... Lik işte... Puan da puan!..

— Canım efendim, size göre malûm ama, ben o dilden ne anlarım?. Bizim zamanımızın lûgatında ne o «lik» lâfı, ne de o «puan» sözü yoktu ki..

— Biz size malûm olmuştur sanıyorduk...

— Estağfurullah deyin... Estağfurullah deyin... Biz evliya olduksa, abdal olmadık ya? «lik» bize neden malûm olacakmış? Hem adını bile bilmediğim bir işte benim size nasıl bir hayrım dokunabilir?

— Siz isterşeniz, bize karşı takımdan fazla gol attırırsınız evliya hazretleri...

— Karşı takım ne demek? Gol ne kelime?.

— Karşı takım, işte böyle bizim gibi bir takım evliya hazretleri... Ancak onların formaları başka.

— Siz onlarla din kardeşi değil misiniz?

— Elhamdülillâh hep müslümanız ve de Türküz evliya hazretleri.. Şu var ki, onlarla kulüplerimiz ayrı...

— Kulüp de ne demek oluyor?. Hiç din kardeşlerinin camiden gayri buluşma yeri olur mu? Geçenlerde burada bana bir de «parti» lâfı etmislerdi.. Belli ki siz, kulüplerden gayri bir de partilere bölünmüşsünüz... Onların işleri «oy»la bitiyordu. Sizin işiniz de «gol»le dönüyor demek... Fakat bilmem ki, «oy» alıp «gol» atarak İslâm ümmetinin birbirini kırması yakışık alır mı?..

— Biz kardeşçe çarpışıyoruz evliya hazretleri...

— Nasıl kardeşçe?. Nasıl kardeşçe?.. Sizin çarpışmalarınızda, onların çatışmalarında kopan kıyametlerin gürültüsü ta bizim buralardan duyuluyor... Şamar şakırtısı, tekme takırtısı dinlemekten kulaklarımızın zarı zedelendi... Kardeşçe çatışma öyle mi olur?. Ben böyle münasebetsiz işlerde hiçbir tarafı destekleyemem...

— Ne olur evliya hazretleri: iki gol?..

— Atamam...

— Bari öbür takım aleyhine hakemin biraz basiretini bağlasanız?

— Bağlayamam...

— Onlar da, Müslüman evlâdı!..

Evliya hazretleri Nuh deyip peygamber demeyince bizim takım pek fena yattı sayın yazarcığım.

Baktım, o genel mâneviyat çöküntüsü içinde sahaya çıksak, top ayaklarımıza kurşun bir gülleden daha ağır gelecek... Ne yapsam diye düşünürken, aklıma, evliya hazretlerinin de - Evliya olmadan evvel - bir insan olduğu geldi... Onun evliya olduktan sonra, biz insanlara ait bütün duyguları değişmiş bulunsa bile, kıskançlığı büsbütün korumuş olamaz diye düşündüm. Ve tam sandukasına gireceği sırada, her şeyi göze alarak:

— Durun... Durun evliya hazretleri! Diye haykırdım.

Evliyanınkilerle birlikte, bütün takımın gözü benim üstüme çevrildi.

Evliya hazretleri:

— Ne var?.. Deyip çekilmekten vazgeçerek doğrulunca:

— Şayet, dedim, yarın öteki takım bize galip gelirse, siz çok küçük düşersiniz evliya hazretleri...

Evliya hazretleri, kalın kaşlarını yeniden çattı:

— Neden küçük düşecek mişim?.

— Çünkü öteki takım, gol dilenmek için «Tellibaba» hazretlerini ziyarete gitti... Gazetelerde yazdığı için, bunu duymayan da kalmadı.. Şayet yarın biz yenilirsek, herkes:

— «Filânca takım falanca takıma mağlûp oldu!» Demez. «Tellibaba hazretlerinin nefesi, Eyüp Sultan hazretlerinin nefesinden kuvvetli çıktı!..» Der!..

— Tellibaba ha?. Diye uzun sakallarını sıvazlayarak düşünceye varan evliya hazretlerinin mübarek gözlerinde beliren pırıltıda, uyanmasını beklediğim duyguyu şıp diye tanıyıverdim: Bir kere Tellibayayı şiddetle kıskandıktan sonra, evliya hazretleri bizim takım için artık elinden gelebilecek her şeyi yapacaktı. Nitekim, pek fazla düşünmeden:

— Size kaç gol lâzım?. Diye sordu.

Ben avarajı da hesaplayıp hemen cevap verdim:

— Dört gol evliya hazretleri!

— Pekâlâ.. O goller atılacak yarın.. Ben aranızda olacağım.. Bunu bilip güvenle oynayın!.

Ve evliya hazretleri, bunu söyledikten sonra, yerine çabucak çekiliverdi!

Ben rüyamda: «maça az kaldığı için, herhalde kampa girmiş olacak!..» Diye düşündüm.

Biz ertesi günkü maça, Eyüp Sultan hazretlerini sahiden ziyarete gitmiş, arkadaşlarla çıktık.

Dört sıfır kaybettiğimiz o maçta en fena oynayan ben oldum.

Beni, o rüyanın kırbaçladığı muhayyelem mahvetti sayın yazarcığım...

Sahada, tam topa çıkacağım: bir de bakıyorum, karşımda evliya hazretleri: bacaklarında futbol donu, sırtında bizim takımın forması... Bembeyaz sakallar rüzgârda... Gol atıp Tellibabaya galip geleceğim diye oradan, oraya koşuyor!.

Bak, bak, bak... Şimdi yine geldi gözlerimin önüne...

Dur, dur, dur.. Gülmekten bayılacağım.. Ooh.. Aman.. Aman...

İşte o gün bugün, bütün, maçlarda hep böyle oluyorum sayın yazarcığım...

Tam topa vuracağım sırada, Eyüp Sultan hazretleri, o anlattığım kıyafette karşıma dikilip:

— «Pas!..» Demiyor mu?

Haydi gel de gülme bakalım? Gel de yere yatıp kahkahalarla tepinme bakalım?.

Ne dersin sayın yazarcığım, acaba evliya hazretleri kerametine inanmadığımı bildiği için mi? Bu oyunu oynıyor bana?..

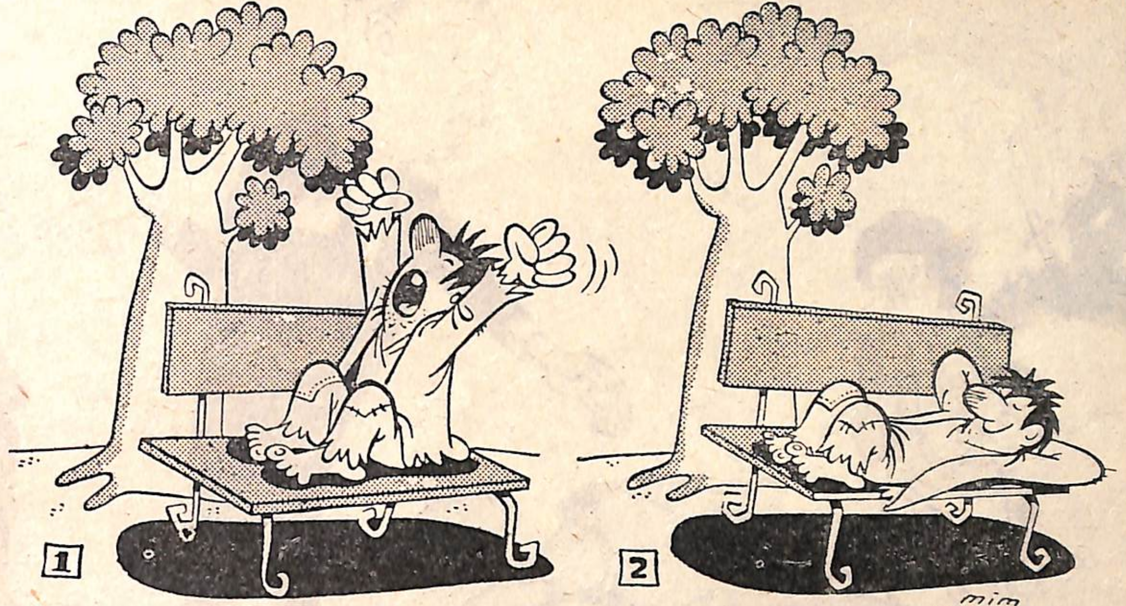
Ne yapsam?. İki koyun alıp türbesine giderek tarziye mi versem?.

* * *

Ben sana ne diyeyim a evlâdım? Madem ki derdin evliyadan gelmiş, sen onun dermanını da yine o yoldan ara.. Git kendini bir pabucu büyüğe okut!..

Naci Sadullah Daniş

7 gün

«Aylaklığa paydos!» Haftası başladı .... Ve bitti!..

PAZARTESİ :

Bir eşek uçakla Almanya'ya gitmiş. Lisa eşeğin adı... Gazetelerde resmi de var. Gerçekten güzel hayvan. Bilet parası tam 6850 lira tutmuş. Oysa sahibi 250 liraya satın almış Lisa'yı...

Eşek ve eşeklik üstüne o kadar çok hikâye var ki, saymakla tükenmez. Ama uçan eşeği ilk defa duyuyoruz. Çocukluğumuzda bir oyun vardı. Herkes işaret parmağını masanın üstüne koyardı. Ebe, başlardı:

— Uçtu uçtu, leylek uçtu...

Parmaklar hep birden kalkardı.

— Uçtu uçtu, karga uçtu...

Parmaklar hep birden kalkardı.

— Uçtu uçtu sinek uçtu...

Parmaklar hep birden kalkardı.

— Uçtu uçtu, eşek uçtu...

Ve kim parmağını kaldırırsa yanardı.

Eşeğin uçtuğunu gazetelerde okuduktan sonra «uçtu uçtu» oyununda, bazı oyuncular, eşeklerin de uçtuğunu savunarak tartışmaya girişebilirler. Çünkü şimdiye kadar bildiğimize göre eşekler uçmaz, ama yükselirlerdi.

Bu bakımdan ne uçağın pilotları bir eşeği göklere çıkardıkları için gocunacaklardır... (Çünkü nice eşekleri her gün göklere çıkarıyoruz). Ne de uçağın güzelim hostesleri de bir eşeğe hizmet ettikleri için üzüleceklerdir... (Çünkü nice güzeller her gün nice eşeklere hizmet ediyorlar).

SALI :

Havaların ısınması üzerine sinek ve sivrisinekle mücadele için şimdiden tedbirlere geçilmiş. Bu mücadeleden hiçbir sonuç alınamıyacağını her vatandaş gibi çok iyi bilerek; ama gene de nezaketen, mücadele edenlere başarılar dileriz.

Dileriz... Çünkü ne karasineği severiz, ne de sivrisineği... Sivrisineğin vızıltısı bize vız gelmez, karasinek de mide bulandırır. Birisi gece vakti uyutmaz, öteki öğle vakti... Sanki yirmi dört saatimizi paylaşmışlardır. Sivrisinek:

— Geceler benim... der.

Karasinek:

— Gündüzler benim... der.

Ve eninde sonunda yazın en güzel takvim yapraklarını bu küçük hayvanların sıkıntısıyla buruşturur buruşturur atarız.

Bu arada yeni bir şey de öğrendik gazete haberlerinden... İstanbul'da bir «Sinekle Mücadele Müdürlüğü» varmış.

İşte bu olmadı!.. Bütçenin zaten açık verdiği şu zamanda ayrıca bir «Sinekle Mücadele Müdürlüğü» kurulmasına adıyla sanıyla israf denir. Bizde sinekle mücadele etmiyen hangi müdürlük var? Söyler misiniz lütfen!

Söyleyemezsiniz elbet, bütün dairelerde memurlar sinek avlarlarken haklarını yemeğe diliniz varmaz. Şu «Sinekle Mücadele Müdürlüğü» de ne oluyor Allahaşkına?

ÇARŞAMBA :

Gözünüz aydın, gözümüz aydın, daha doğrusu erkeklerin gözü aydın... Neden? Niçin?

Çünkü 1964 plâj modası açıklandı. Ve temel politikası anlatıldı... Bir cümleyle:

— Bu yaz mayolar daha da cüretkâr olacaklar... mış.

Bu ne demek? Şu demek: Mayolar «minimum»a doğru bir adım daha atacaklar. Göğüslerde güneş gözlüğü büyüklüğünde iki daire, aşağıda muska büyüklüğünde bir üçken... Oldu size bir mayo!

Ve mayolar cüreti artırdıkça, kadınlar, kadınlar cüreti artırdıkça erkekler cüreti artıracaklar. Felekten bir yaz daha çalmak için yeter de artar bu karşılıklı cüret çok insana...

Pekiy... Her şey çok iyi, çok güzel... Ama akla bir soru takılıyor: Bu mayolar küçüle küçüle, işin sonu neye varacak?

Onu bilemeyiz, fakat güzel vücutlu kadınlar için en münasip mayo şöyle tarif ediliyor:

— Güzel bir mayo tel örgü gibidir; araziyi muhafaza eder, ama manzarayı örtmez.

PERŞEMBE :

Amerikanın ünlü Gallup Enstitüsü bir anket yapmış. Bu Gallup Enstitüsünü bilirsiniz, halkın nabzını yoklamak için kurulmuştur. Ara sıra Amerikalıların «neler için neler düşündüğünü» Gallup'dan öğreniriz.

Enstitünün vardığı sonuçlara göre halk politikayı, politikacılardan daha iyi biliyor ve daha iyi anlıyormuş. Politikacılar ise bu işten hiçbir şey çakmıyorlarmış.

Doğrudur ama, politikacıların da halktan fazla bildikleri birşeyler vardır elbet... Yoksa memleketin başına nasıl geçecekler?

Bir kere nutuk atmasını, adam tavlamasını, yalan söylemesini, kandırmasını, akla hayale sığmıyacak vaadlerde bulunmasını, el sıkmasını, dalkavukluk etmesini, dolap çevirmesini ve daha birçok şeyi halktan çok daha iyi bilmesi gerekir politikacının... Bütün bunları bildikten sonra politikadan anlamasına zaten lüzum yok!

Bir kere koltuğa oturduktan sonra da en büyük vazifesi başlar politikacının... O da bizzat kendi ağzından şöyle tarif edilmiştir:

— Politika, halkı memleket idaresine karıştırmamak sanatıdır.

— Politika oy toplamak sanatıdır.

Bu ikisi bir araya geldi mi de siz sonundan hayır bekleyin. Dünyanın işleri neden böyle arapsaçı sanıyorsunuz!

CUMA :

Amerikalı bir hukukçu Türkiye'ye incelemeler yapmak için gelmiş. Yolda rastladığını çevirip soruyor adam:

— En büyük arzunuz nedir? diye...

Bizimkiler önce adamı Hızır cinsinden sanmışlar, ama bakmışlar ki sivri-akıllı bir Amerikalıdır. Cevaplar verilmiş, düzenlenmiş, toplanmış... Ve sonunda vatandaşlarımızın yüzde sekseninin «Dayalı döşeli bir kat» istediği meydana çıkmış.

Ne dersiniz bu işe?

Kat istiyoruz demek hepimiz. Gözlerimizin önünde uçuşan, yüreğimizi dolduran dilek kat'lanmak...

Ama nasıl katlanmak?

Yokluğa, darlığa sıkıntıya çaresizliğe, hastalığa parasızlığa, yersizliğe, katsızlığa katlanmak değil...

Sahiden katlanmak.

Hayat yollarında iki büklüm olmuşların katlanmak istemeleri, kelime oyunu da olsa acı geliyor insana...

CUMARTESİ :

Eminönündeki Otopark bir vatandaşa yıllığı dört yüz bin liraya kiralanmış. Vatandaş müthiş bir adam. Gazetecilere önce poz, sonra da demeç verip demiş ki:

— Kazancımın yüzde onunu Fenerbahçeye bırakacağım. Ben daima ilhamımı Atatürk'ten aldım. Ve her girdiğim işte başarıya ulaştım.

Breh, breh, breh...

Demek Atatürkçülük artık Otopark ticaretine de karıştırılmağa başlandı. A üstadım! eni sonu bir toprak arsaya bir sürü araba, sabah gelecek, akşam gidecek, alacaksın her birinden birer ikişer lira... Atatürk'ün adının burada ne işi var?

Otopark işine karışsa karışsa milyoner Fordun adı karışırdı. Ama Ford gibi, şu işleri bu kadar geliştirip otomobili harcıâlem yapanlar bile bizim araba kâhyalığında millî duygularımıza başvurmamızı bir türlü anlıyamazlar. Akılları almaz... Onların akılları makine icat edip, sanayiini kurup, çoğaltıp satıp, memlekete döviz getirmeğe yarıyor. Bizim aklımız da durduğu yerde o arabadan para kazanıp övünmeğe...

PAZAR

Eşek hikâyesine doyum olmaz. Ben de eşekle başladığım yedi günü yine eşekle bitireceğim:

Eşeğin sahibi - o da eşeği kadar sevimli bir Alman - burada gece klübünde çalışan bir mızıkacıymış. Sevgili eşeği hakkında büyük hayalleri, tatlı düşünceleri var:

Eşeğimi Almanya'da sanat okuluna vereceğim, müzik ve dans dersleri alacak, sahneye çıkacak, alkışlar toplıyacak, diyor...

Eşeklerimiz için sahne, mikrofon alkış yabancı oldukları şey değildir. Hattâ geçenlerde bunlardan bir tanesi Güzel Sanatlar Akademisi balosunda bir kadının sırtını bile dişlemişti!

Ancak Alman'ların bilmediği başka bir şey var: Bizim eşeklerimiz politikaya son derece meraklıdırlar. Bir de bakarsınız, Almanya'da hemcinslerini toplayıp bir parti kurmak, seçimleri kazanmak, iktidara geçmek hevesine kapılabilir. Yazık olur vallahi güzelim Almanya'ya!

Onun için dost devletin Başbakanı sayın profesör Erhard'ın, şimdiden tehlikeye dikkatini çekeriz!

Ankara MEKTUPLARI
Nimet Arzık

İki tane olamaz!

Adenauerin bir kızı vardır. Buraya geldiğinde beraberinde getirmişti. Kızının küçük oğlunu çok sever Adenauer.

Bir gün torununu kucağına oturtup okşarken sorar. Bunu anlatan genç bir Alman bakanı... Türkiye'ye geldiğinde anlatmıştı dostlarına... Almanya'da da anlatmıştır amma, bizim memlekete ayak basar basmaz da pek heveslendi nedense tekrarlamağa!

— Söyle bakalım, büyüdüğünde ne olmak istersin?

Oğlan o donuk donuk Cermen gözleriyle baka baka dedesine şu cevabı verir:

— Başbakan!..

— Yooo, diye direnir Adenauer, iki başbakan birden olamaz, bu anayasaya aykırıdır!..

Demek orda da öyle, ha?..

Defile!

Nerden çıkarmışlardır bu «defileyi» bilmem. Tatlı su frenkçesinin haslıklarından herhalde.

Geçen gün Balin otelinde bu defilelerden biri oldu.

Bilmem hiç gittiniz mi?...

Müzik tımbırdar hafif hafif. Giyimli, giyimli kuşamlı kuşamlı hanımlar bekleşirler, bisküi çimlenerek ve gündelikçi terzilerinin marifetlerinden dem vurarak...

Müzik tımbırtısını arttırır, anonslar yapılır, ve salına salına çıkar mankenler ortaya. Hanımlar göz kesilir. Mankenler eda kesilir. Anonsu yapan erkek kurumlanır horoz horoz!

«Defile» Vakkonun ve Menekşe mağazasınındı.

Bulvar Palas otelinin duvarlarındaki şalvarlı dilberler donuk donuk bakıyorlardı defileye...

Hanımların arasında milletvekilleri de vardı. Üç saat oturdular üstelik kıpırdamadan. Öyle Meclisteki gibi koridorlarda ferahlamak ihtiyacını duymadılar. Neden dersiniz?.. Gaziantep Milletvekili Kısmet bey, yanındaki yağız arkadaşıyla bir teyel kaçırmadı elbiselerden. Kâmuran Evliyaoğlu, namevcut gözlerle baktı baktı! Efendim nerde ben nerde?..

Beylere: «Hangi kıyafeti beğendiniz?» diye sordum. Beylerin, hiç elbise tarif ettiklerini gördünüz mü?.. «Şöyle şöyle şöyle bir şeydi, hani şöyle şöyle...» Anladık... Elleriyle bir çuvallama işareti yaparlar. «Şöyle, şöyle!..»

O «şöyle şöyle»nin Ekuateur diye isimlendirilmiş bir kıyafet olduğunu çıkardık.

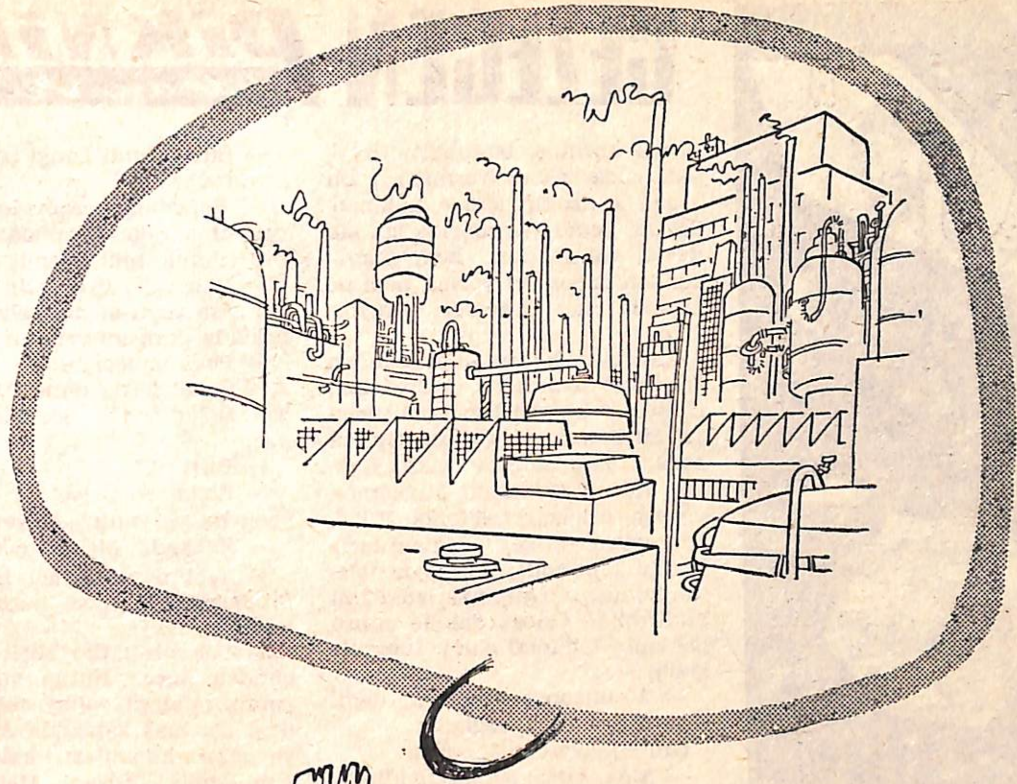
— «Gelinlik var mıydı?» diye sual ettik.

— «Tam değil» dediler!.. Yarım gelinlik nasıl olur ki?... «Denizci» diye bir kıyafet vardı. O gelinliğe benziyordu işte, amma tam değil... Tam olmıyan biraderim, ben biliyorum nedir amma şu arada hiçbirinizi kırmamak için diyemem. Bahse girerim ki o kıyafet sabahlık falandı. E görüşünüz o kadar, elbise babında!

Müzik tımbırdıyordu hafif hafif. «Selvi hıramanlar» ortalarda dönüyordular nazlı ve küçümser. Neyi küçümsedikleri belli değildi...

Çıkarken düşünüyordum: Bu «Defile»nin aslı sakın yobazca: «Def'eyle!» olmasın?...

Nimet ARZIK

Kalkınmada turizmin rolü büyük.. — Gazeteler —

Bir dost sesi

Yusuf Ziya Ortaç, AKBABA'da kendi adının geçmesini istemez. Muhabbet gösteren arkadaşlarına daima teşekkür eder, ama, yazılardaki sevgi gösterilerini çıkarır.

Binlerce gence sanat aşkı aşılamış eski edebiyat öğretmeni ve pek ince şair Cenap Muhittin Kozanoğlu, Ortaç'ın hastalığına çok üzülmüş ve pek gönül alıcı bir dörtlük yazmıştır. Okuyucularımızın da duygularını dile getiren bu zarif mısraları, başyazarımızın prensibini aşarak sayın Kozanoğluna teşekkürlerle basıyoruz:

Bugünün sevinci

Üzülmeyen acaba bir okur da var mıydı?
O ilk sahifada gördükçe boş kalan yerini
Bulup da afiyet Ortaç gelince Akbaba'ya
Kalem sevindi ve hasretle öptü ellerini.

16.4.1964

Cenap Muhittin Kozanoğlu

Nişan

Valimiz Niyazi Akı ile Yusuf Ziya Ortaç pek sevişirler. Hastalığında, sayın Akı ona bembeyaz, iç açıcı çiçekler göndermişti. Ortaç, kendisine bir teşekkür yazmayı düşünürken, baktı, gazetelerde güzel bir haber var:

«Ürdün Kralı, İstanbul Valisine nişan verdi!»

Yusuf Ziya Ortaç, hemen kâğıdı, kalemi aldı ve şu mektubu yazdı:

«Ürdün Kralının verdiği nişana çok sevindim. Fakat, hiçbir kralın, hiçbir imparatorun veremiyeceği nişanı, size kâinatın mutlak hükümdarı vermiştir.

Tanrının eliyle göğsünüze takılan o eşsiz nişan, sizin altın kalbinizdir!»

GEZEGEN-PİKNİK

Adnan Veli

Yıl: 1980

Feza kapsülleriyle son zamanlarda yapılan gökyüzü gezileri gittikçe rağbet görüyor, Uzay yolculuğuna çıkmak istiyenlerin sayısı her gün biraz daha artıyordu. Fransa'dan, İspanya'dan, İtalya'dan, Mısır'dan fırlatılan roketlerle hafta sonu tatilini Uzay'da geçirenler, müthiş eğlenceli mâceralarını, yere indikten sonra anlata anlata bitiremiyorlardı. Uzay gemilerinde, son zamanlarda esaslı bir konfor reformu da yapılmıştı. Kapsüllerin içinde, yatak odaları, Amerikan barlar, müzik ve dans salonu, bezik, briç masaları bulunuyor, ayrıca yeryüzü ile rahat telefon konuşmaları yapılabiliyordu. Avrupa'nın hemen hemen bütün seyahat acentaları, Uzay'a gruplar halinde turistik geziler de tertipliyorlardı. Türkiye ile Suriye'den Uzay gezisine çıkanlar, yol masraflarını taksitle ödemek kolaylığını da bulmuşlardı.

İstanbul'un büyük seyahat acentalarından «Gezegen-Piknik» seyahat acentası turizm servisi, on beşinci hafta sonu eğlencelerini tertiplemişti. Bu eğlenceler, yirmibeş kişilik Uzay Kapsülünde cumartesi günü öğleden sonra başlıyacak ve pazartesi sabahına kadar dünya çevresinde yapılacak 51 tur süresince devam edecekti.

«Gezegen-Piknik» turizm servisinin bu seferki gökyüzü eğlencelerine, Zeyrek'te Daltaban yokuşu 17 numarada oturan Hamdiye Hanım da katılmıştı. Zaten uzun zamandanberi bu işe heves ediyordu. Ama bugüne gelinceye kadar kısmet olmamıştı. Ne olursa olsun, ölmeden önce dünyayı arşı âlâdan bir sefer olsun seyredeyim, diyordu. Çünkü gidenlerden bunun medhini çok işitmişti.

«Gezegen-Piknik» in muazzam kapsülü, bir Amerikan firması tarafından Çatalca yakınlarından havaya fırlatıldıktan sonra dünya ile radyo bağlantısını çabucak kurmuş, Istanbul'a Uzay'dan epice haber vermişti. Bu arada kapsülün içinde bulunanlar da, kendi yakınlarına sık sık mesaj yolluyorlar, hem gökyüzünden haber veriyorlar, hem de aşağıda olup bitenleri soruyorlardı.

Kapsülün kadın yolcularından Hamdiye hanım da, evdeki kızı Gülten'le bir telefon konuşması yapmıya muvaffak oldu. Gülten akşam üstü sokağa çıkıp Bakkal Selâmi efendinin dükkânına gitmiş, oradaki telefonla P.T.T. İdaresinin «Uzay bağlantıları» servisini bulmuş, annesiyle telefon konuşması yapmak istediğini bildirmişti. Onbeş dakika sonra bakkalın telefonu çaldı. İnce bir kadın sesi:

— Konuşunuz efendim, dedi. Uzay kapsülünü bağladık..

Gülten heyecanla sordu:

— Alô!... Orası neresi efendim?..

— Burası «Gezegen-Piknik»in Uzay kapsülü..

— Hah, tamam.. Burası da Zeyrek'te Daltaban Yokuşundaki Bakkal Selâmi'nin dükkânı.. Ben Gülten.. Yolcularınızdan Hamdiye hanımla görüşmek istiyorum..

— Bir dakika efendim.. Verelim.

— Alôoo!.. Hamdiye hanım siz misiniz?..

— Benim.. Buyurun..

— Anne!.. Ben Gülten..

— Kız, sen misin?..

— Anneciğim, ben'im, ben.. Afiyettesin işallah.. Nasıl havalandın?.. Rahat gittin mi bari?..

— Ayol yirmi dört saattir dünyanın etrafında dolanıyoruz. Arşı âlâ'yı fellik fellik dolaştık. Ne Asya'sı kaldı, ne Avrupa'sı.. Kızım, beni merak etme.. Ben hamdolsun iyiyim. Çok rahat dolaşıyoruz. Bakalım nasıl ineceğiz?.. Onu merak ediyorum.

— İnşallah tereyağından kıl çeker gibi inersiniz anneciğim..

— Ah, işallah diyelim de iyi olsun.. Ben buna binmeden önce, bir nazar muskası hazırlamıştım. Telâşla minder üstünde unutmuşum o muskayı.. Havaya çıktıktan sonra farkettim ama, ne çare?.. İçim içime sığmıyor şimdi..

— Dün gece uyuyabildin mi bari anneciğim?..

— Uyudum ama, erken uyanmışım.. Kızım, zaten buranın gecesi gündüzü belli değil ki.. Bir saatin içinde hem gece oluyor, hem de gündüz. Siz ne yapıyorsunuz bakalım aşağılarda?..

— Valla anneciğim, bildiğin gibi.. Dün akşam ben de Müzehher Teyzedeydim. Geç vakite kadar çimdik çimdik makarna oynadık..

— Bana bak Gülten!.. Sabahlara kadar uykusuz kalıp da, zayıflıyayım deme.. Sonra geceleri yatarken, mutbaktaki havagazının musluğunu kapatmayı da unutma.. Sular kesikti kaç gündür.. Akmıya başlamadı mı daha?.

— Kâğıthane'deki boru patlamış anneciğim. Borunun tamiri bir hafta daha sürer diyorlar.

— Suyu şimdi hangi çeşmeden alıyorsun?..

— Vefa'daki çeşmeden alıyorum ama, onun suyunda da mikrop çıkmış, mühürlemişler.

— Vah vah.. Ben gelinceye kadar şişe suyu al da, gelince ben bakkala parasını veririm.

— Peki anneciğim..

— Gazetelerde daha başka ne havadisler var?.. Seçimler bitti mi?..

— Bitti..

— Bizim Remziye'nin takunyacıoğlu ne yaptı?.. Kazandı mı?.

— Kazandı. Mebus çıktı..

— Ayol o takunyacı herif de mi kazandı?.. Nasıl kazandı Allasen?..

— Çok bir lâflar söylemiş seçimden önce.. Bütün yurttaşlarımın refahını sağlıyacağım demiş. En kısa zamanda Anayasaya aykırı kanunları kaldırtacağım demiş. İnsan Haklarının gerçekleşmesi için elimden geldiği kadar çalışacağım demiş. Ne yapıp yapıp demokrasiyi yerleştireceğim demiş. Vergi adaletini sağlıyacağım demiş. Yani hep iyi lâflar söylemiş.

— Ah Gülten'ciğim!.. O lâfları o takunyacı herif dünyada kendiliğinden akıl edemez. Moruk bir kayınpederi var onun. Muhakkak o öğretmiştir. Başka ne havadisler var aşağılarda?..

— Gazetelerin yazmasına göre, ya bugün, ya da yarın bizimkiler Kıbrıs'a çıkarma yapmıya niyet etmişler.

— E tabii.. Demek ki artık sabırları hepten tükendi.. Afferim bizimkilere.. Başka?..

— Hani Beyazıt meydanı vardı ya?..

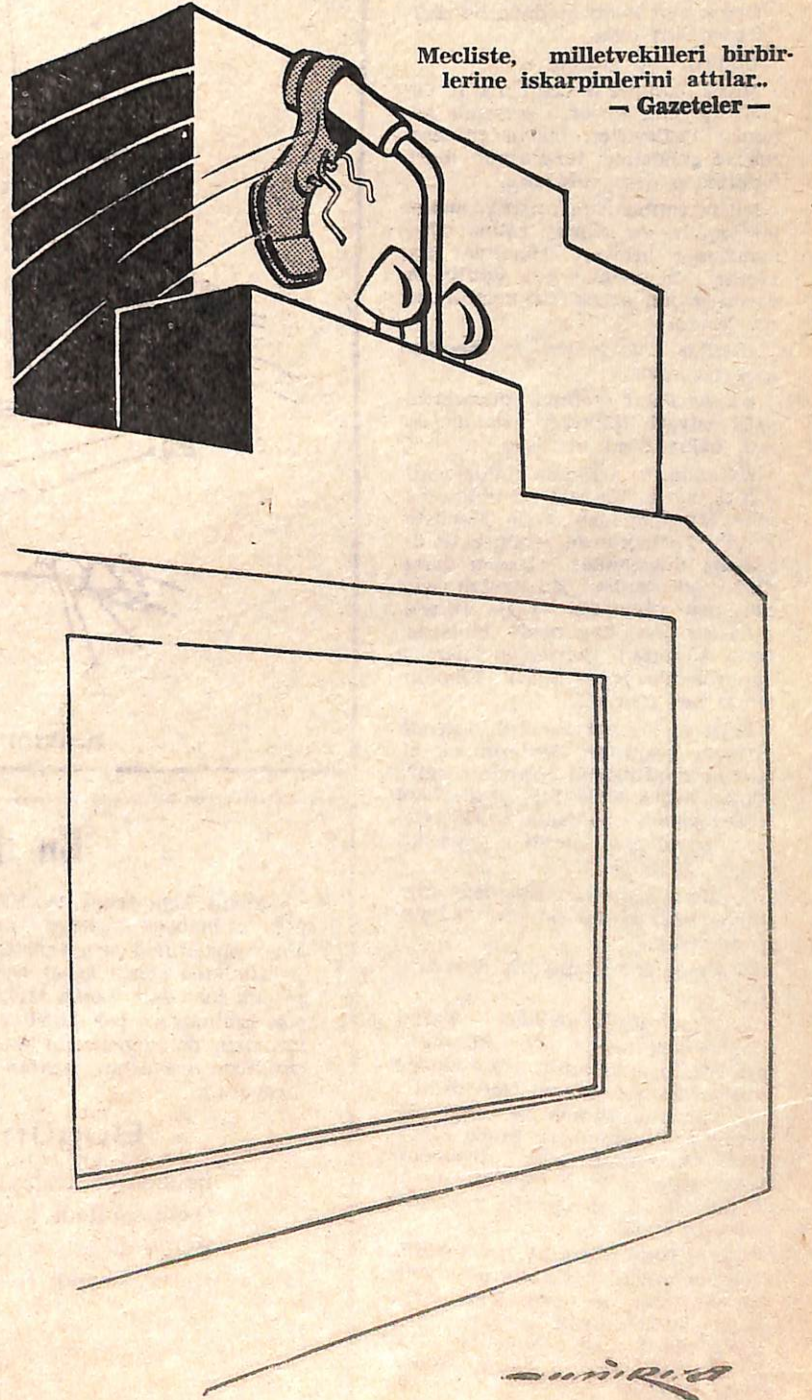
— Eeee, ne olmuş?..

— Beyazıt meydanının yeni plânı tamamlanmış. Yakında inşaata başlanacakmış..

— Kızım o hikâyeyi on beş yıldır dinler dururuz.. Başka ne nâne şekeri var, havadis olarakta̧n?.. Deli Naciye ne yapıyor?..

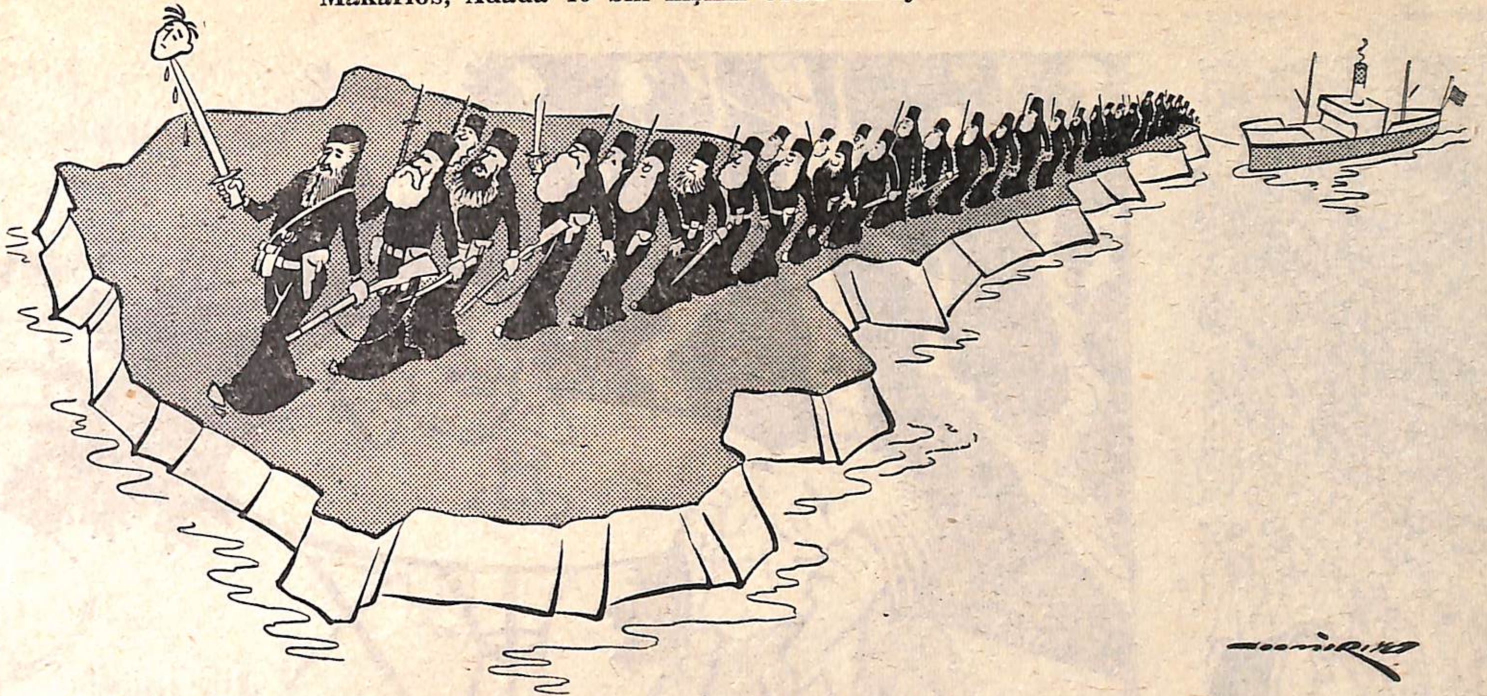
— Hiç.. Bildiğin gibi.. Lâleli camisinde vaaza gitmiş dün.. Kanbur Hocanın vaazı varmış

Mecliste, milletvekilleri birbirlerine iskarpinlerini attılar..
— Gazeteler —

Nihayet söz ayağa düştü!..

Makarios, Adada 40 bin kişilik ordu kuruyor. — Gazeteler —

Yirminci asırda Haçlılar ordusu!

orada.. Senin de Uzay'a gittiğini hocaya söylemişler. Sözüm ona Hamdiye Hanım kâfir oldu diyesiymiş..

— Ayol o haca, buranın nasıl yer olduğunu bilmiyor ki.. Burada günah yok, haram yok. Beni kâfir ilân edeceğine biraz Belediye meclisine uğrasın.. Hadi şimdi açtırma benim çenemi.. Bari Arşı âlâ'da iki soluk rahat nefes alayım. Hattâ ben sana bir şey söyliyeyim mi kız?.. Ben oraya döndükten sonra, aramızda konuşalım da, ne yapıp yapıp Uzay'a taşınmanın bir çaresini arıyalım. Yoksa bize Zeyrek'te rahat yok.. İyisi mi biz taşınalım kızım..

— Peki anneciğim, taşınalım..

— Ben gelince konuşuruz onları.. Zaten dünyadaki kiralar da yakında gene selbes bırakılacakmış. Buraya taşındın mıydı, ne ev sahibi derdi var, ne Belediye derdi.. Gökyüzünün taksidini verip, paşalar gibi yaşarız burada..

— Olur anneciğim..

— Hadi öyleyse, Allahaısmarladık Gülten.. Hasibe Hanımlara da selâm söyle..

— Peki anneciğim, güle güle..

— Yoğurtuçya da tenbih et, salı günü muhakkak uğrasın..

— Olur ederim.

— Hadi kızım yanaklarından öperim.. Şıllık Raziye'ye hiç yüz vereyim deme.. Eve de alma hınzırı.. Sen görmeden çatalları bıçakları koynuna sokar da gider haaa!..

— Almam eve kimseyi..

— Hadi, Allaha emanet ol kızım.. Ben yarın ikindi zamanı inşallah Çatalca'ya ineceğim..

— Peki anneciğim.. Bekliyorum dört gözle.. Ellerinden öperim tonton anneciğim benim..

— Hadi sen de sağlıcaklan kal..

Gülten telefonu kapatıp, Bakkalın masası üstüne beş lira bırakıp kapıdan çıktı. Selâmi öbür müşterileri bırakmış, kızı seyrediyordu. Gülten çıktıktan sonra:

— Pis yellozlar, dedi. Tertemiz telefonu bile mekruh ettiler..

Adnan Veli

Düşünürlerin Düşündükleri

Az buçuk mektep medrese görmüş, biraz mürekkep yalamış okuyucular ünlü bir düşünürün şu ünlü sözünü muhakkak bilirler: İnsan düşünen hayvandır. Hayvan düşünen, insan ise, kasaptır. Bu ana düşünceyi herkesin hayret bakışları arasında böylece belirttikten sonra baba düşünceleri bir bir sıralamağa geçelim.

Avrupa'nın uygar memleket düşünürleri insanların daha mutlu, daha özgür yaşamaları için kafa patlatıp, onları mutlu kılacak çareleri araştıran idealist düşünürlerdir. Peki ama bizim yerli düşünürlerin ne düşündüğünü hiç düşündünüz mü? Dün bizim yerli düşünürlerden Vedat çıkageldi. Vedat ile karşı karşıya geçip uzun bir süre bizim düşünürlerin ne düşündüğünü düşündük ve sonunda bir düşünürler listesi yaptık. Aşağıda bizde kaç sınıf düşünür bulunduğunu anlayacak, sizin de bir düşünür olduğunuz muhakkak olduğundan kendinizi bu sınıflardan birine sokacaksınız. Artık «acaba ben hangi sınıf düşünürlerdenim» diye kara kara düşünmekten vazgeçip sınıflardan birine girin.

Listemizin başında troleybüs düşünürleri geliyor. Bizde en derin düşünenler troleybüslerde düşünenlerdir. Troleybüs düşünürleri, troleybüste oturup dışarıya bakarak ertesi günü nasıl atlatacaklarını düşünürler. Başlıca düşünceleri ekmek, kömür, zeytinyağı ve şekerdir. Her ayın yirmi sekizinden sonra düşünceleri öylesine artar ki, Eflâtun'un düşünürlüğü bile bunların yanında hiçtir. Ne var ki, troleybüs düşünürleri, düşüncelerini ötekine berikine açıp kimseyi rahatsız etmezler. Bunların düşünceleri yayımlanmayıp mahalle bakkalı ile kendi aralarında kalır.

Bundan sonra listemizde politika düşünürleri yer alıyor. Politika düşünürleri hep koltuk düşünürler. Kafalarının içinde bir koltuk vardır. Gece yatarken, sabah kalkarken hep bu koltukla yatıp kalkarlar. Yalnız koltuk düşünmekle kalmayıp koltuklamağa da meraklı olur politika düşünürleri. Meslekten bir koltukçu bile bunlar kadar koltuk düşünemez. Bu tip düşünürlerin koltuk tutkusu bazan öylesine ileri gider ki, hayatlarına bile mal olur. Politika düşünürlerinin düşündükleri koltuğun adı iktidar koltuğudur. Bu koltuğa oturan politika düşünürü bir daha hiç kalkmak istemez, kovsalar da yine gitmez, kendini koltuğa UHU ile iyice yapıştırır. Politika düşünürlerinin düşünceleri esen rüzgâra göre yön değiştirir.

> «Düşün düşün, boktur işin!»
>
> **Kristof Kolomb**

Gelelim Beyoğlu düşünürlerine.. Beyoğlu düşünürleri Beyoğlu'nda bir aşağı bir yukarı dolaşırken düşünürler. Bu düşünürlerin kafalarının içi kızlarla doludur. Kızlar yanlarından geçerken durdutup onlarla konuşmayı düşündükleri halde bir türlü düşünceden kurtulup kızları durdutamazlar, kızlar da yanlarından geçip gider. Beyoğlu düşünürleri de yürümeğe ve yürürken düşünmeğe devam ederler. Galatasaray'a kadar düşünerek inen bu düşünürler, tekrar geri dönüp Taksim'e doğru yürürken yine düşünürler. Düşünceden bir türlü kurtulamayan bu tip düşünürler, kızları çok sevdikleri halde, kızlar bunun farkına varmaz ve kendilerini sevmeyenlerle gezerler. Beyoğlu düşünürleri de düşünceleriyle gezerler.

Sinema düşünürleri.. Sinema salonu kararıp da film oynamağa başlayınca sinema düşünürleri de düşünmeğe başlarlar. Sinema düşünürlerinin düşüncesi yanlarında oturan yabancı kadın yahut kızla ilgilidir. Bu düşünürlerin rahatlarının kaçtığı her hareketlerinden belli olur. Bütün diğer düşünürler hiç hareket etmeden düşündükleri halde, sinema düşünürlerinin omuzları, boyunları oynar, yerlerinde rahat duramadıkları görülür. Düşündükleri hep yanlarındaki kadın ya da kızın kolunu nasıl tutabilsem yolundaki düşüncedir. Tutmayı düşündükleri kolu tuttukları anda düşünceden kurtulur, ferahlarlar, ama tutamazlarsa filmin sonuna kadar hep düşünürler. Film kendilerine zehir olur, seans sonunda sinemadan asık suratla ve düşünceli çıkarlar. Filmi anlat deseniz hatırlayıp anlatamaz, düşünerek eve dönerler.

Listemizdeki son düşünür tipi Vedat tipindeki düşünürler.. Türkiye'deki düşünürlerin yüzde yetmişi Vedat tipi düşünürlerdir. Bu tip düşünürlerin yüzüne bakan bunların en büyük dünya ve memleket problemleri karşısında çaresiz kaldıklarını sanır. Otururken gözleri hep tavana, bir ağaca ya da herhangi bir noktaya takılı olan Vedat tipi düşünürler, aslında hiçbir şey düşünmezler. Ne düşündüklerini sorarsanız size şöyle bir yan bakıp cevap vermeğe bile tenezzül etmezler. Bu düşünürler, yürürken de düşünür görünmekle beraber, Beyoğlu'nda yürümeyip yan sokakları tercih ederler.

Zeyyat SELİMOĞLU

Sinema yıldızı Sevda Ferdağ «Dudaklarımın nasır tutmasından korkuyorum» dedi. — Gazeteler —

Yazısız

Bülbüller öter, güller

Yok!

Adam lokantaya girdi, paltosunu çıkarıp portmantoya astı ve bir masaya oturdu. Biraz sonra gelen garsona:

— Bana bir çorba getir.

Dedi, garson, kaşlarını kaldırdı:

— Maalesef kalmadı!

— Peki o halde bir kızartma..

— O da bitti..

— Öyle ise bana bir omlet yaptır.

— Yumurtamız yok.

— Makarna..

— O da yok efendim.

Adam kızmıştı:

— Peki, bari şu paltomu getir.

Garson başını portmantonun olduğu tarafa çevirdi:

— Maalesef o da yok efendim..

* * *

Tahlil

Lâboratuvara bir şişe idrar götürmüştü. Ertesi gün raporu alınca sevinçle eve koştu:

— Müjde karıcığım, senin albüminin, annenin şekeri, benim de kumum yokmuş.

Toplu

Çöplükte horoz yok diye,
Kendini hindi mi sandın?
Bu poza karnım tok diye
Korkudan sindi mi sandın?

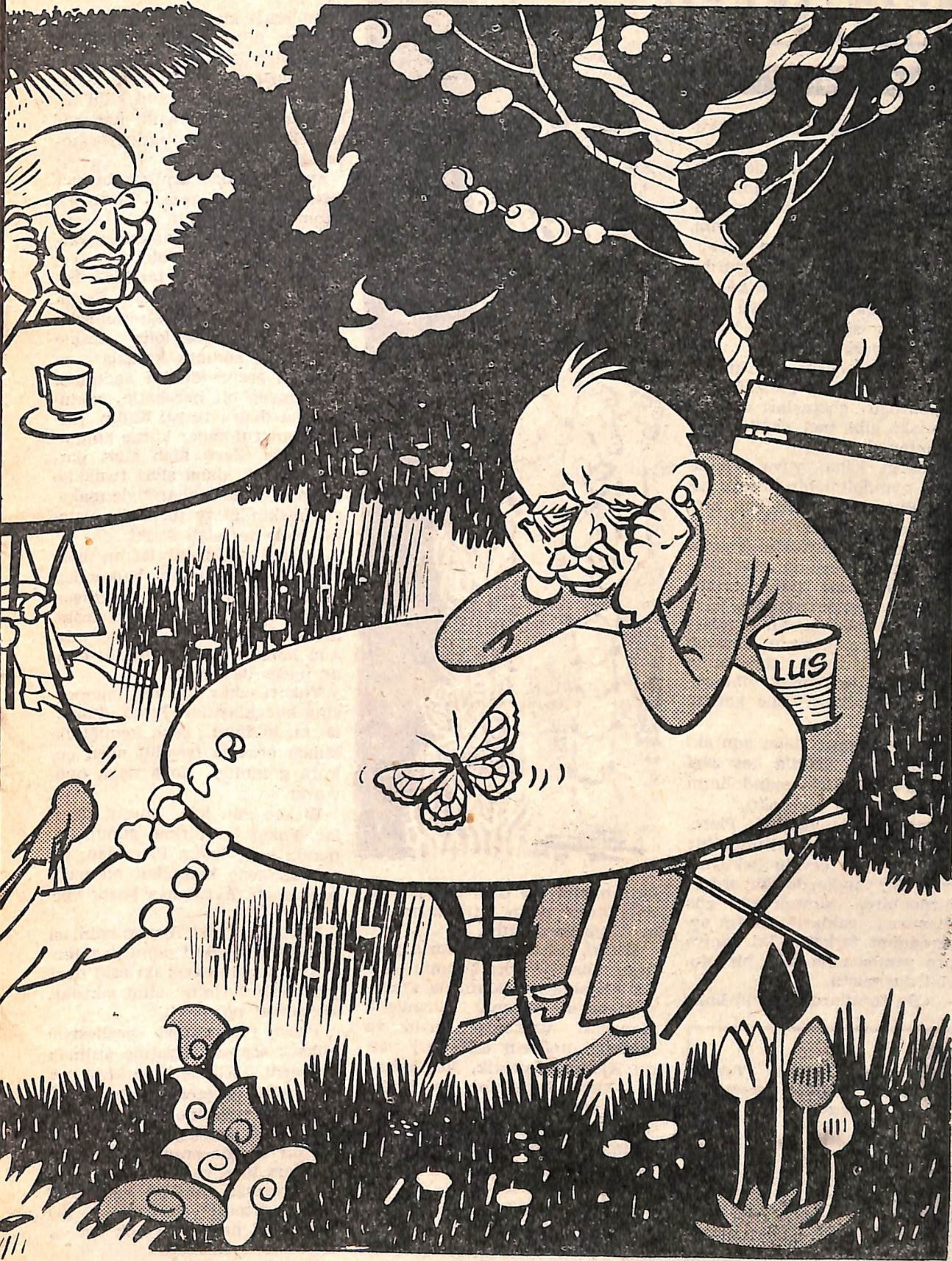
* * *

Çalanlar arttı her telden,
Korkmalı şaşıdan, kelden.
Kaçırma tedbiri elden,
Fitneler dindi mi sandın?

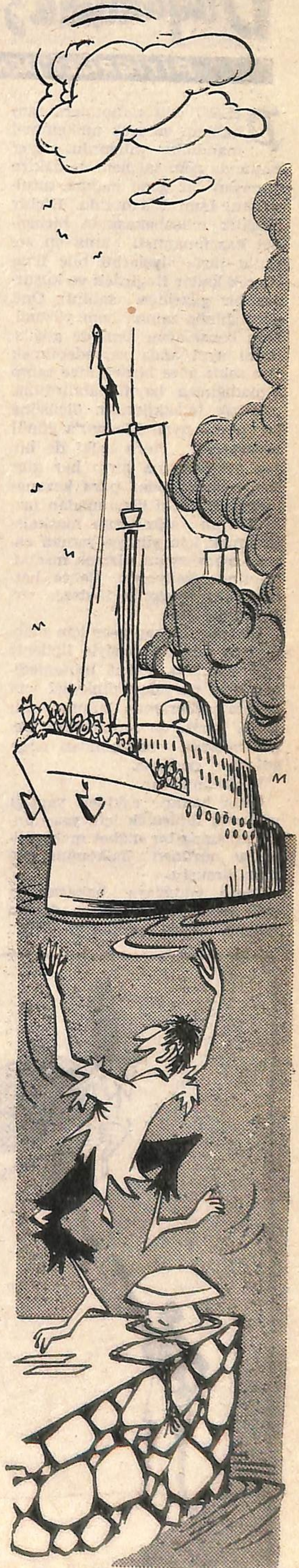
* * *

Aldandık hep tatlı dille,
Ensemize indi sille!
Onların hepsi zembille:
Göklerden indi mi sandın?

İtalyadan gelen bir gemi ile bir leylek geldi. — Gazeteler —

şâd gönül yok!

Hacı baba leylek
Hani bana gömlek?!

sal!

Soyunu sor çingenenin.
Zararı bin (Bir) tanenin.
Ekilen bunca nanenin
Tamamı yendi mi sandın?

* * *

Sökmez kin, sökmez fiyakan!
Bu suda yüzemez takan!
Hiylesi cebinden sarkan
«Şer» bizi yendi mi sandın?

* * *

Bu sesler bozuk akortlu,
Makine işler «Hart, hurt»lu.
İşinden çıkınca KUTLU
Tahtından indi mi sandın?..

Salâhattin KUTLU

İspat!

Sorgu hâkimi suçluya:

— Bütün mirasını size bırahan halanızı öldürmekle itham ediliyorsunuz dedi. Cinayetin işlendiği saatte orada olmadığınızı delillerle gösterebilir misiniz?...

— Tabiî hâkim bey! dedi genç adam, her gün ne yaptığımı yazdığım bir not defterim var. Size o günün notunu okuyayım!... 24 Ekim Salı günü saat 10 da kalkmışım, öğlene kadar evden dışarı çıkmamışım. (Hizmetçim, bu hususta şahitlik edebilir), sonra, Ah! Hakkınız var hâkim bey!... Öğleden sonra zengin halamı öldürmüşüm!...

* * *

Talip!

Güzel genç kız, kendisine talip olan erkeğe:

— Babam senin bir şair olduğunu öğrenince gerçekten sevindi...

— Sahi mi?

— Evet, çünkü senden önce bana talip olan ve bunun için her gün kapımızı aşındıran adam boksördü!

Dayanılmaz KELİMELER

PİTİGRİLLİ'DEN: ADNAN TAHİR

PİERO, bütün notalara tam hakkını vererek mükemmel mandolin çalıyordu. Ayni zamanda hem saf hem de bâkire olmayan bir genç kadına tutulmuştu. İsmi Eleanor'du. Hiçbir güzellik müsabakasında birinciliği kazanmamıştı ama en zorunlu jüri üyelerini bile ikna edecek kadar fingirdek ve kusursuz bir güzelliğe sahipti. Onu gördüğünüz zaman hem yüzünü, hem bacaklarını hem de göğüslerini ayni anda seyredebilmek için sekiz göze birden niye sahip olmadığınıza hayıflanabilirdiniz.

Müzik telâkkilerinin ölçüsüne bu derece uyan Eleanor'a gönül vermeseydi Piero belki de bir caz orkestrasına girip her gün traş olacak kadar para kazanabilirdi. Halbuki lüzumundan fazla uzayan sakallarını maskeleyebilmek için yüzüne zaman zaman manyezyum sürmek mecburiyetinde kalıyordu. Çehre hatlarındaki romantik ifadenin sırrı buydu işte.

Eleanor, birkaç gece için mandolinin berrak sesiyle ilgilenir gibi olmuştu. Fakat mütemadiyen ayni parçaları dinlediği için hepsini ezberlemiş bulunuyordu artık. Beriki de repertuarını değiştirmemek bakımından ısrar ediyordu nedense.

Netice malûm:

Genç kadın eskiden yaptığı gibi onu dinlemek için yaseminler arasında bir mâbet mahremiyetine bürünen balkonuna çıkmaz olmuştu.

Piero, yıldızlara bakarak çeşitli besteleri çalmağa devam ediyor, belirli şarkıların belirli noktalarında da gözyaşı döküyordu.

Kaç gece gidip onu orada beklemişti. Eleanor, mehtabın çiğ ışıkları altında haftada bir şampuanla yıkadığı parlak saçlarını, yaseminlerin arasından göstermeğe bir türlü razı olmuyordu.

Bu solgun yüzlü, derin bakışlı sevgilinin yokluğu Piero'yu hüngür hüngür ağlatmaktan başka hiçbir işe yaramıyordu.

Genç adam başka hiç kimsenin ağlayamayacağı gibi ağlıyordu. Döktüğü gözyaşları da masallardaki gibi inci değil, sadece mantar oluyordu.

Farelerin, içine yuva yapması için mandolini bir köşeye atmıştı. Buna mukabil beş zarf beş de kâğıt alıp birbiri ardı sıra dünyanın en ateşli mektuplarını yazmağa koyuldu. Her gece sevgilisinin evine gidip bunlardan birini kapı aralığından içeri atıyordu. Fakat kadın, bunları aldıktan sonra memnun olup olmadığını bildirmek için kapıyı bir parçacık aralamak gibi minimini bir zahmete bile katlanmıyordu.

Âşık müzisyen daha sonraki günlerde beş kâğıtla beş zarf daha alabilmek için mandolinini satmak zorunda kalacaktı.

Mehtapsız bir geceydi. Piero, yaseminli balkonun altında bir türlü gelmeyen cevabı bekliyordu yine. Bir yandan da ağlıyordu.

Birdenbire, şimşek gibi göz kamaştırıcı ışıklarla etrafın aydınlandığını farketti. İki saniye sonra yanıbaşında lüks bir otomobil durmuştu.

— «Bu taraflarda benzin bulabilir miyim?...» diye direksiyondaki ensesi kalın, parmakları ince adam soruyordu.

Beriki, lüzumundan fazla parlayan gözlerle önce adamın tombul yanaklarını, sonra da arabadaki bavul yığınını süzmüştü. Hepsinin üzerinde büyük ve meşhur otellerin etiketleri vardı: Klariç, Majestik, Negresko.

— «Evet, küçük bir şişe benzinim vardı ama onu da iki gün evvel harcadım» diye Piero ceketinin şurasında burasında hâlâ görünen yağ lekelerini işaret ederek mırıldandı.

Direksiyondaki kalın enseli, garip bir tebessümle gülüyordu.

— «Şu hikâyeni anlat da dinleyelim» diye konuştu. «Ben dinlemek istemesem bile sen anlatmağa hazırsın zaten. Aşk bazı insanlarda sessizdir, bazılarında da geveze. Ne olursa olsun, bu kalleş dünyada kimsenin kimseyi ayıplamağa hakkı yok.»

Delikanlı, yalnız yıldızların dinlediği mandolin fasıllarından başlayarak cevapsız kalan mektuplara kadar bütün macerasını anlatmıştı.

— «Sen ona ne yazdın?» diye otomobilli adam sordu.

— «Kendisini deli gibi sevdiğimi.»

— «Anlıyorum... anlıyorum... Aşk konusunda öyle kelimeler vardır ki kadınlarda mucize tesiri yapar. Bunlardan haberin yok senin herhalde?... Eleanor dediğin dayanılmaz kadın da bu kelimelere dayanamayacaktır muhakkak. Ben yazıvereyim sana...»

Cebinden küçük bir defter çıkararak altın dolma kalemiyle bir şeyler karaladı. Mürekkebi, dudaklarının arasındaki kocaman yaprak sigarasının külü ile kuruttu. Sonra kâğıdı kopardı ve delikanlının uzattığı zarfa koyarak kapadı.

Ayni zamanda arabayı birinci vitese takarak gaza basmıştı. Otomobil bir sihir gibi etrafa ışıklar saçarak karanlıkları yardı ve gözden kayboldu.

Piero, kablelvuku bir hisle başını balkona kaldırmıştı. Sevgilisi hemen oracıkta yaseminlerin arasındaydı. Mandolin sesine sağırlaşan kadının kulakları, otomobil sesine derhal açılmıştı.

Çekingen bir hareketle mektubu ona doğru tuttu. Kadın, turfanda marul kadar körpe kolunu uzatmıştı. Zarfı alan sivri parmaklarının daha sivri tırnaklarında fırçanın maharetiyle makasın keskinliği ve törpünün ustalığı elele vermişti sanki.

Mucize gecikmedi. Kadın mektubu okur okumaz balkondan aşağı naylondan bir merdiven sarkıtmıştı. Merdivenden taşan harikulâde bir koku genç adamın kalbine dolmuş başını döndürmeğe başlamıştı.

Yukarı çıkar çıkmaz çılgıncasına kucaklaştılar. Piero, dudaklarını, kadının çene kemiği ile kulağı arasına tesadüf eden çukura gömmüş doya doya öpüyordu.

Birkaç gün için mesut oldular. Fakat bu birkaç günün sonunda genç kadın Piero'dan, Piero da genç kadından bıkmağa başlamıştı. Ayrılmağa karar verdiler.

Barlardan biri banço çalması için Piero'ya teklif yapmıştı zaten.

Ayrılmadan evvel iki eski dost gibi birbirlerinin elini sıktılar. Ne hırıltı ne dırıltı.

Piero, yeni görevi vesilesiyle yüksek sosyete hayatına atılmak üzereydi. Elinden bir sürü kadın ve kız geçeceğine göre gönül avlama usullerine şimdiden vâkıf olması gerekiyordu. Mehtapsız bir gecede ensesi kalın, parmakları ince ve otomobilli adamın yazdığı mucizeli kelimeleri merak etmeğe başlamıştı. Bunun, yeni hayatında çok işe yarayacağı muhakkaktı.

— «Şu benim mektupları da iade etsen fena olmaz» diye mırıldandı.

Kadın, çamaşır dolabından bir deste çıkararak uzattı. Mektuplar penbe bir jartiyerle bağlanmıştı.

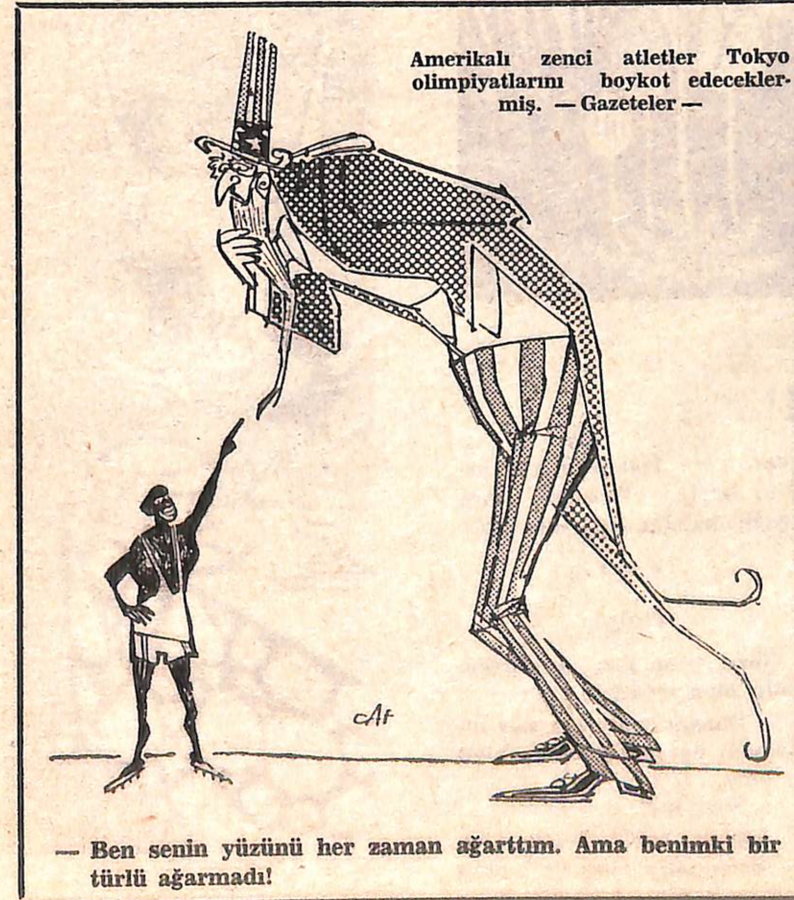
Fakat arabalı yabancının yazdığı mektup tomarda yoktu.

— «Son mektubu da istiyorum» diye homurdandı. «Seni kollarımın arasına atan, benim yapan son mektup.»

Kadın aynanın karşısına oturmuş, dudaklarının kenarına dermatografla sınır çizgisi çekiyordu:

— «Ha o mu?...» diye ince bir ses çıkardı. «Şu çekten mi bahsediyorsun?... Maalesef veremeyeceğim... Ertesi gün bankaya gidip bozdurmuştum.»

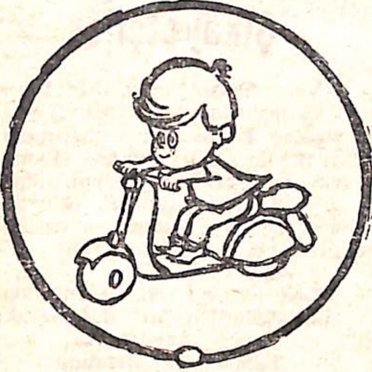
Adnan Tahir

— Ben senin yüzünü her zaman ağarttım. Ama benimki bir türlü ağarmadı!

MİLLETLER GÜLÜYOR

Yazısız

Çimdik

Bir çiftlik sahibi küçük oğlu Pol'u kasabadaki hayvan sergisine götürmüştü. O yaştaki çocuklar gibi her şeyi merak edip soran küçük Pol, babasına birisini göstererek:

— Babacığım, dedi, şu adam neden bütün inekleri dolaşıp butlarını çimdikliyor?

Babası yavaşça cevap verdi:

— Herhalde birini satın almak istiyor da onun için etlerinin semiz olup olmadığını yokluyor..

Birkaç gün sonra küçük Pol, babasının odasına koştu:

— Babacığım çabuk aşağıya koş, postacı bizim aşçı kadını satın almak istiyor!

* * *

KIYAFET

Hollywood'da çevrilmekte olan «Âdem ile Havva» filminin kostüm bedeli için iki milyon lira harcanmış.. Filmin rejisörü:

«— Filmde Âdem babanın kılığı bile ucuza mal olmaz!»

— Paris'te Folies Bergèr'e gittim, bilin bakalım tüyleri nerelerine takıyorlar?

Hayat bu..

Tyrone Motchell, Şikago'da bir kuyumcu dükkânını soyarken suçüstü yakalanmıştı. Götürüldüğü karakolda ifade verirken:

— Bay komiser, dedi, işte hayat böyledir. Bir gerdanlık ararken bir çift bilezik bulursun!

* * *

Hollywood'ta aşk

Film yıldızı Zsa Zsa Gabor, genç bir kadın arkadaşına sordu:

— O baronla kırıştırıyorsun değil mi?

Genç kadın gülümsedi:

— Tahmin ettiğin gibi.. On gündür arkadaşlığımız devam ediyor.. Gelecek ay da evleneceğiz.

Film yıldızı lâfını kesti:

— Aaa.. Bu kadarı kâfi gelmedi mi?

Politikacı ve papağan!

POLİTİKACI Aldo'ya arkadaşı cins bir papağan hediye etmiş ve onu şöyle övmüştü:

— Bu papağanın ezbercilikte eşi yoktur. Yanında uzun bir nutuk çek, diktafon gibi sana aynısını tekrarlasın!

Politikacı Aldo, arkadaşına teşekkür ederek papağanı alıp eve götürdü ve denemek için karşısına geçip uzun bir nutuk çekti. Biraz sonra papağan aynısını tekrarladı.

Ertesi gün politikacı, papağanı alıp arkadaşına geri verdi:

— Şu hayvanı al, yoksa geberteceğim.. Çok kaba ve küstah..

Arkadaşı sözünü kesti:

— Ne yapmış,

— Dün karşısına geçip çok beğendiğim nutuklarımdan birini çektim, kelimesi kelimesine tekrarladı.

— İyi ya işte..

— Dur, lâfımı bitirmedim daha.. şu küstah hayvan nutkumu tamamladıktan sonra ne dese beğenirsin: «Bu söylediklerim, tamamiyle Bay Aldo'ya aittir. Bu saçma sapan fikirlerle hiç ilgim yoktur. Başınızı ağrıttığımdan dolayı özür dilerim!.»

Rötar!

Kadın, trenden inen kocasının boynuna sarıldı:

— Ah sevgili kocacığım nihayet kavuştuk.. Aman bana biraz para ver!

— Biraz bekle, daha yeni geldim.

— Öyle ama, trenin kırk beş dakika geç geldi!..

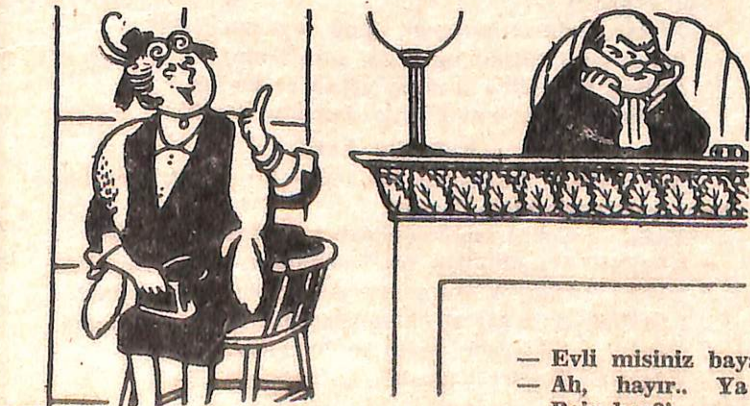
* * *

Teselli

İki kadın dertleşiyordu:

— Kocam bana sen tam bir aptalsın diyor..

— Ziyanı yok kardeş, benimki o tarafımı bile eksik görüyor!

— Evli misiniz bayan?
— Ah, hayır.. Ya siz Reis bey?!.

Atom!

Bir akıl hastanesinde doktor, kendini atom bombası olduğunu sanan bir deliyi muayene etmek istemişti. Hasta itiraz etti:

— Bana dokunma patlarım ha!

Doktor, aldırmadı:

— Patlarsan patla!..

Bunun üzerine deli bağırmağa başladı:

— Yetişin... İmdat.. Doktor Üçüncü Dünya Harbini çıkarmaya çalışıyor!

— Pekiy doktor, şimdi teşhisinizi koyun: Ne renk saç gider bana?.

Dünden BUGÜNE

DERLEYEN: Kudret Sinan

— Şu görücü âdetini biraz yenileştirsek bari, alıcı tarafı kapı kapı gezeceğine.. Kız tarafı dolaşsa daha iyi olur!

[Sedat Nuri — 1920 — Diken Mecmuası]

Tarihte Mizah

Şikâyetçiler

Bursalı Şeyh Zaik Efendi, 19. yüzyılda yaşamış; rind, bilgin bir adamdı. Şair değildi ama, ara sıra yazacağı tuttuğu vakit te amansız bir hicivci kesilirdi. Şeyhliği, dervişliği daha çok bir ünvandan ibaretti. Eni konu dünya adamı idi. Hayatı tam bir epikürist gözü ile görüyor, insanın bir daha geri dönemiyeceğini bildiği bu geçici dünyadan, ne kadar mümkünse, o kadar murad almak gerektiği düşüncesini her yerde savunuyordu. Ne var ki, böyle yaşamak için de para lâzımdı; oysa ki onun tekkesi şehrin ileri gelen zenginlerinin yardımından daima yoksun kalıyordu. Yobazlığa meyilli dervişler, ona uzatılacak yardım ellerini kesmek için sık sık her çareye başvuruyorlardı.

Yine sıkıntılı bir devresinde bir gün Şeyh Zaik Efendi, Bursa'nın varlıklı kişilerine haberler salmış, ötekiler gibi, kendi dergâhına da yardım edilmesini istemişti. Ama sonuç kötüydü. Hiçbir yerden olumlu bir cevap gelmemişti. Buna müthiş tepesi atan Zaik Efendi, hemen kaleme kâğıda davranmış, bu mürüvvetsiz kişiler hakkında pek tuzlu biberli, ağır bir hicviye donatmıştı. (Karun-ı Bursa, Harun-ı Bursa, Mel'un-ı Bursa...) gibi kafiyelerle sürüp giden hicviyenin yenilir, yutulur yönü yoktu. Şehrin zengin ileri gelenlerinin hepsi pek ağır hakaretlere uğramışlardı.

Eşraftan da sayılan bu kişiler, önce Şeyh Zaik Efendiye iyi bir dayak attırmayı düşündüler; ama artık devir o devir değildi. Ortalıkta Tanzimat diye yeni bir hava esmeğe başlamıştı, başları derde girebilirdi. İyisi mi gidip bu edepsizi vali paşaya şikâyet etmelilerdi. Öyle de yaptılar.

Vali, şikâyetçilerle Zaik Efendiyi huzuruna çağırttı. Şeyhe, şikâyet konusu olan manzumeyi bir de kendi yanında okumasını emretti. Zaik Efendi, hicviyeyi okumağa başladı. O okurken, ağır bir kelime ya da küfürlü bir söz geçtikçe vali:

«— Bu kim?»

Diye soruyor, her soruşunda, şikâyetçilerden biri doğrularak:

«— Benim efendimiz!..»

«— Bendenizim efendim!..»

«— Duacınızım efendim!..»

Yollu sözlerle kandilli birer temenna verip kendilerini tanıtıyorlardı. Bunun üzerine vali dayanamadı:

«— Yahu ağalar... Dedi. Bu adam size ne ad vermiş, nasıl vasıflandırmışsa hepiniz aynen kabullenmiş olmalısınız ki, (benim), (bendenizim) diye tasdik edip duruyorsunuz. Hal böyle olunca şikâyetiniz için ben ortada bir sebep göremiyorum..»

Sonra meseleyi tatlılığa bağladı; şikâyetçilerle Şeyh Zaik Efendiyi barıştırıp evlerine yolladı.

* * *

ÖZDEYİŞLERDE MİZAH:

Kem küm etmek ne demektir bilir misiniz? Güm güm ötmek mümkün olmadığı zaman çıkardığımız ses demektir.

— Osman Cemal —

Evlenmek, her şeyden önce, kuvvetli bir mideye bağlıdır; hele yemekleri de zevce pişirecekse..

— Bernar Şav —

Bir kadın ilk aşkında kalbini sevgilisine tamamiyle açar; ondan sonrakilerde yavaş yavaş bazı noktalarını kapamağa başlar.

— Hipolit Ten —

Edebiyatta Mizah

«Soyunmak - giyinmek»

Bugün artık tarihe malolmuş, unutulmuş eski tarikat ve tekke geleneklerinde «Soyunmak» şeklinde bir deyim vardı. «Soyunmak», herhangi bir tarikate girip bir tekkeye yerleşmek anlamına geliyordu. Böylelikle tarikate ve tekkeye giren bir kişi; güya artık kendisini bu fâni dünyanın geçici ilgilerine, zevklerine, heveslerine bağlıyan bütün bağlardan sıyrılmış; dünya hazlarını ve nimetlerini — Bir elbise gibi — üstünden soyunup çıkarmış oluyordu. Daha kısa bir anlatımla soyunmak, derviş adaylığına geçmek demekti.

Divan şiirimizin ve on sekizinci yüzyılın en ünlü şairlerinden biri olan Şeyh Galib'in, «Soyunmak» deyimi ile ilgili güzel bir anısı vardır.

Şeyh Galib, Galata Mevlevihanesi postnişini (Baş şeyhi) iken bir gün müridleri; kılıksız bir adamın kapıda beklediğini, kendisini görmek için ısrar ettiğini haber verirler. Şair, adamı yanına getirmelerini emreder. Gerçekten pek hırpani kılıklı, açlıktan ayakta duramıyaack kadar dermansız, her tarafı kir içinde bir zavallı karşısına dikilir. Şeyh Galip, ondan ne istediğini sorar. Beriki, dış görünüşünün hiç farkında değilmiş gibi, inanmış ve idealist insanların vakarı ile:

«— Dünya bağlarından usandım şeyhim, der. Müsaade ederseniz tekkenizde soyunmak istiyorum..»

Şair; adamın şeyhlikle, dervişlikle, tekkeyle uzaktan yakından bir ilişiği olmadığını, ancak, buraya kapılanmak suretiyle kendine biraz çeki düzen vermeği umduğunu derhal anlar. Ama onun zavallı haline acımaktan da kendini alamaz:

«— Vallahi baba; senin soyunmana hiç ihtiyaç yok, sen zaten soyunuksun; der. İyisi mi gel bu soyunmak arzusundan vazgeç te biz seni bir güzel giydirelim.»

Sonra, ellerini çırpıp, gelen müridlerine şöyle emreder:

«— Çocuklar, bu adam soyunmak istiyormuş. Alın kendisini götürün de giydirin..»

Eski Şiirde Mizah

TESELLİ

Abdülhamid zamanında Üsküdar'da oturan zalim, rüşvetçi ve padişah dalkavuğu bir devlet adamının kızı, o çağın görgüsüne göre, çok belirli hafifliklerde bulunuyordu. Bu yüzden kızın eni konu adı çıkmıştı. Babanın, bu durumdan üzüldüğünü öğrenen Şair Eşref, onu şu dörtlükle teselli etmişti:

Zevcsiz kalmaz kerimen, etme beyhude telâş;
Paralı çıktı, alırlar mutlaka, adın senin.
İhtiyaç bir talib-i meşrua yoksa ez kadim,
Üsküdar halkı umumiyetle damadın senin...

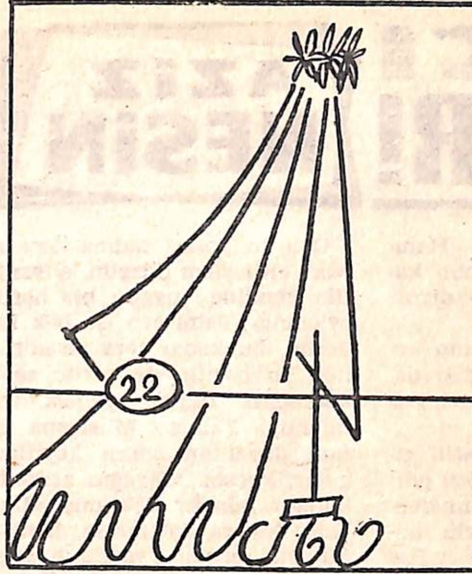
Eski ile Yeni

Azerbaycanlı Şair Sabir, bir gençle bir gericiyi, bir manzumesinde şöyle konuşturuyor:

TAZE : Şehr-i malûmunuzun vaz'ı kararı nicedir?
KÖHNE: Hamdülillâh nice görmüşse Nuh öylecedir..
TAZE : Okuyor mu gazete şehrinizin ehli tamam?
KÖHNE: Bazı sarsalı ohumuşlar ohuyor, ben ohumam...
TAZE : Ülkenizde açılıp mıdır kıraethane?
KÖHNE: Tazeler açmışidi, koyduh anı virane...

SATILIK GELİN ESVABI

YAZAN - ADNAN TAHİR
ÇİZEN - TURHAN SELÇUK

İRFAN GELİN ESVABININ NASIL VE NEDEN SATILIĞA ÇIKARILDIĞINI ARTIK ANLAMIŞ, PERİHANIN DA GERİ KALAN İZDİVAÇLA ZERRE KADAR İLGİSİ OLMADIĞINI ÖĞRENMİŞTİR. DURUMDAN SON DERECE MEMNUNDUR. FAKAT ADRES MESELESİNİN SIRRINI ÇÖZEMEMİŞTİR.

BİR MİRASÇI ARANIYOR!

AZİZ NESİN

— 15 —

Kocasından ümidini kesince, bu altı katlı apartımanın en üst katına taşınmış. Apartman katlarının da dört bir yanı balkonmuş. Alt kattaki kiracılardan biri, bir yanılıp da balkona çıkmaya görsün... Alt kattakilerden birisi balkona çıktımıydı, Müstesna Hanımefendi yukardan bir kova suyu boca ediyormuş aşağı... Gelgelelim, kadınlara su dökmüyormuş. İlle de erkek olacak, hele hele genç erkek olursa, yandı. Müstesna Hanımefendi, elinin altında bir kova su, gözü aşağı katlarda.

Kiracılar «yapmayın, etmeyin Hanımefendi!» diye yalvarmaya başlamışlar. Onlar yalvardıkça Müsnesta Hanımefendi azıtmıya başlamış. Bu sefer de yukardan çöp tenekelerini boşaltıyormuş. İşi gücü, dolu bulaşık tası, çöp tenekesi, çirkef suyu kovası yanı başında, sabahtan akşama kadar aşağı kat balkonlarını gözetlemek. Bir erkek balkona çıkacak olsa, çöp tenekesi başından aşağı geçiyor. Adam «Ne oluyor?» diye bağırarak, bakmak için ağzı açık başını yukarı kaldırdı mı, bu sefer bulaşık suları basından aşağı geçiyor.

Arkadan bir kahkaha savurup,

— Kız koş, çabuk bulaşık suyu yetistir! diye hizmetçisine bağırırmış.

— Hanımefendi, neden böyle yapıyorsunuz? diye soran olursa,

— Aa, ayol pis bir su değil ki... Vallahi bulasıkların durulama suyu... dermiş.

Yani insanın kanını iliğini kurutup deli edecek.

Anlattıklarımdan canınız sıkılmıyor ya... Ne de olsa akrabanız... Maamafih ben hakikatları aynen naklediyorum, siz çok ısrar ettiniz de ondan...

Sonra efendim... Kadında para çok, kendisine bir koca daha buluyor. Birkaç gün sessizlikten sonra kadın yine azıtıyor, üst kattan aşağı kat balkonlarına çıkan erkeklerin başına pis sular, çöpler dökmeye başlıyor. Demek ki kocası umduğu gibi çıkmamış.

Bir böyle, iki böyle, beş böyle en sonunda kiracılardan birinin canı burnuna gelmiş, adamcağız sabah sabah pijamasıyla, tavan süpürgesinin sopasını kaptığı gibi, basamakları ikişer üçer atlayarak üst kata fırlamış, yer misin, yemez misin? Ver etmiş sopayı, basmış köteği... Ama kime? Müstesna Hanımefendiye değil, kocasına... Kiracı herif Müstesna Hanımefendi'nin kocasını yere yatırmış, çalarmış sopayı... Vurdukça da bağırırmış: «Ulan namussuz, karını zaptetsene!»

Kocası dayak yerken Müstesna Hanımefendi «Ayol kocamın kabahati yok... Bulaşık suyunu ben döktüm. Erkeksen beni dövsene!... diye adamı kışkırtıp duruyormuş ama, kiracı «Hanımefendi rica ederim, benim kadınlara saygım vardır!» diyormuş.

Müstesna Hanımefendi'nin kocasının kiracılardan yediği dayak bir-iki-beş değil. Canına yetmiş artık...

Adamın dayaktan pestili çıkınca, artık milyonları gözü görmemiş, Müstesna Hanımefendi'yi boşamış. Ama huylu huyundan geçer mi? Müstesna Hanım, yine çirkef sularını alt kat balkonlarındaki heriflerin başından aşağı dökmeğe devam etmiş. Bakmışlar başa çıkılacak gibi değil, kiracılardan birinin eline, ayağına tetik delikanlı oğlu, bir gün kadını ayağının altına alır. Onun da canına minnet, istediği dayak.

Dayaktan sonra kadının bir-iki gün sinirleri yatışıyor, edepsizlik etmiyor. Ama sonra başlıyor çirkef atmaya... Ondan sonra kiracılar işi nöbete bindirmişler, Müstesna Hanımefendi'yi posta posta dövmeye başlamışlar. Sabahleyin birinci kat dövecekse, öğleyin dayak atma sırası ikinci kattakilerde, ikindide üçüncü, akşama dördüncü, gece beşinci kat kiracılarına nöbet geliyor. Kadın, dayağı yedikçe açılıyormuş. Bu da bir hastalık... Bu sefer tutturmuş, «kocasız bir kadının yabancı erkeklerden dayak yemesi ayıp oluyor, evleneceğim...» demeye.

Öyle milyoner kadına koca mı yok? «Eli yüzü düzgün, elfâzı lâtif» kendine uygun bir herifle evlenmiş. Yahu sen işe bak kardeşim, bu kadar ters tesadüf olur. Bu herifin de bütün zevki, kadından dayak yemek değil miymiş? Yalnız Müstesna Hanım dayaktan sonra keyiflenir güler, kocası dayağın ardından hüngür hüngür ağlarmış. «Ulan, hem dayağa kaşınırsın, hem de âfiyetle dayağı yedikten sonra neye oturur, ağlarsın?» diye soranlara «Ağlamayınca dayak yediğimi nerden anlıyayım, dayağın tadı öyle çıkıyor» dermiş. Kardeşim, bunlar ruh hastalığı, kitapta yeri var.

Evliliklerinin ilk günleri çok zor geçmiş. İlk zamanlar, birbirleriyle kedi-köpek gibi dalaşmışlar. Herif bekliyor, karısı onu dövecek; kadın bekliyor ki, kocası onu dövecek... İkisi de birbirinden dayak yemek için hiç yoktan hır çıkarır dururlarmış. En sonunda erkek, bakmış ki Müstesna Hanımefendi'nin insafa gelip de Allah rızası için kendisini döveceği yok, o da kiracılara bel bağlamış. Kiraları herif toplamaya başlamış. Maksadı kira toplamak değil, kiracıyla bir hır çıkarıp dayak yemek. Daha ay başına üç-dört gün kala, «kira!» diye kapılara dayanırmış. Kiracılar «Ayın biri değil daha...» derlerse, herif göz göre takvimi bile yalancı çıkarır, «Hayır, ayın biri» diye iddia edermiş. Böylesini dövmezsin de ne yaparsın? Ayın biriydi, beşiydi, derken sonunda herif bir temiz sopa yer, rahata kavuşurmuş. Dayağı yedikten sonra «Hay Allah sizden razı olsun. Elleriniz dert yüzü görmesin...» diye keyfinden ağlar, kirayı da almadan gidermiş. Kira yüzünden hır çıkaramazsa, bu sefer başka bir sebep bulurmuş. Vay, dıvarları çizmişsiniz, vay siz birinci katta hızlı yürüdünüz de, biz altıncı katta rahatsız olduk... Vay, kiracı dediğin haddini bilmeli de, o kadar yüksek öksürüp, geceleri ev sahibinin uykusunu kaçırmamalı, filân... Herifin meramı, ille dayak yemek.

Bu herif bir gün, katlardan birine yine kira için girmiş. Evdekiler de hep işte güçte. Bir çocukla, kötürüm bir dededen başka evde kimse yok. Herif, ihtiyar kötürüme «Çok tepiniyorsunuz!» diye çıkışmış. İhtiyar, aldırmamış, «Ben yürüyemem ki, tepineyim...» demiş. «Biz alt kattayız, yukarıya gürültümüz gelmez ki...» demiş. Ne demişse dinletememiş. Sonunda kötürüm ihtiyarın bile sabrı tükenmiş, zavallı hırsından kötürüm olduğunu da unutup, herifin üstüne yürümüş. Torunuyla birlikte, bunu bir iyi benzetmiş. Ne dersin, o hırsla kötürümün ayakları bile açılmış...

Kiracılar, bunlara kira vermez olmuşlar. Onların da isteği kira değil, dayak... Gelgelelim, kiracılar dayak atmaktan usanmışlar. Üste para alsalar, dayanılır gibi değil. Dayak atmaktan kiracıların elleri, kolları hamlamış. Hâlâ da karı-koca «Aman bize altı katlı apartman yetmiyor. Şunun üstüne iki kat daha çıksak da, iki öğün fazla dayak yesek» der dururlarmış. Bir dedikoduya göre, sözde iyiliksever bir adam çıkmış da, herifi döve döve öldürmüş. Kalb sektesinden ölmüş ama bunun da aslı dayak... İşte, dördüncü kocasının ölümünden beri, bu Müstesna Hanımefendi boşta zavallı... Kadın gidip gidip şurda burda kendisine zorla, kimi zaman da para vererek dayak attırıyormuş. Masaj gibi bir şey bu, ruh masajı... Ara sıra, kadının huyunu iyice bilmeyenler, parasını yeriz diye birkaç zaman onunla birlikte yaşıyorlarmış ama, sonunda dayak atmaktan dermanları kesilince, canlarını zor kurtarıyorlarmış. (Devamı var)

Yazısız

AŞÇI KADIN!

İYİ bir aşçı kadın bulmak bu zamanda bir mucize sayılır: Sinyora Rimmel'in dünyanın en mesut kadını olduğunu söylersek hiç de şaşmayın. Nasıl olmasın ki, tam istediği gibi bir aşçı bulmuş ve hemen işe başlatmıştı.

Kadının elindeki bonservisler mükemmeldi. Daha önce çalıştığı Sinyora Rebemolle onun için: «Aşçılığı ince bir sanat haline getiren kadın» diye yazmış, Sinyora Drossi de terbiye ve dürüstlüğünü öven kocaman bir kâğıt vermiş, Sinyora Polverini ise temizliğinden ve hamaratlığından çok memnun kaldığını belirtmişti.

Sinyora Rimmel, tanımadığı bu kadınların imzaladıkları bonservisleri okuduktan sonra:

— Çok güzel, dedi.. Yarın ilk işin terası temizlemek olsun..

Aşçı kadın, başını eğdi:

— Peki bayan..

— Beyin kahvaltısı tam saat yediyi çeyrek geçe hazır olacak.. Ne bir dakika ileri, ne bir dakika geri...

— Başüstüne sinyora!.

— Şunu söyleyim ki, sana ayda ancak onbin liret verebiliriz.. Sinyora Rimmel, bunu söylerken aşçı kadının buna itiraz edeceğini bekliyordu.

— Aman hanımcığım bu kadarı fazla, bana sekiz bin liret yeter, sonra benden memnun kalırsanız...

Deyince Sinyora Rimmel'in ağzı açık kaldı. Hayretini gizlemeye çalışarak:

— O halde anlaştık. Dedi.

— Anlaştık.. Şimdi sayın bayan müsaade ederlerse apartımanınızın teşkilâtına bir göz atayım..

— Lüzumu yok ama, haydi dediğin olsun!

Sinyora Rimmel'in endişesi fazla sürmemişti. Aşçı kadın, yemek salonuna hayran kalmış, terası beğenmişti. Geniş, havadar ve aydınlık olan mutbağa da herhalde bir kusur bulamıyacaktı.

Fakat aşçı kadının birdenbire yüzü buruştu. Bunu farkeden Sinyora Rimmel korka korka sordu:

— Hoşuna gitmeyen bir şey mi var canım?

— Sayın bayan müsaade ederseniz size samimî bir itirafta bulunayım: Ben evhamlı bir kadınım, kötü inançlara zaafım vardır, meselâ şu ocağın gri renge boyanmış olması hoşuma gitmedi. Bu rengin uğursuzluk getirdiğini söylerler, bu kaba tâbirimi hoş görün, biliyorum bu gibi hurafeler tarihe karıştı. Fakat ne yapayım, çocukluğumdanberi öyleyim.. Emin olun ki sizi çok sevdim, size canadn hizmet edeceğim, kibar, ince bir bayansınız...

— Peki, istediklerini yapacağım, hangi renge boyanmasını istiyorsan söyle, hemen yaptıralım..

— Hanımcığım, bence en uygun renk beyazdır. İnsanın içini açar, hem de temizlik sembolüdür.

— Peki, öyle ise bütün mutbağı beyaza boyarız. Hem bugünden tezi yok, şöyle tanıdığın usta, gündelikçi bir badanacı var mı?.. Hemen yarın gelsin işe başlasın..

Aşçı kadın biraz düşündükten sonra:

— Var hanımcığım, dedi. Bu işin erbabı, namuslu bir badanacı tanıyorum, arzu ederseniz bu akşam söyleyim, yarın gelsin..

— Olur..

— O halde Sinyora, yarın sabah badanacıyı alır gelirim..

Ertesi gün, aşçı kadından yarım saat sonra badanacı, takımlariyle çıkageldi. Yirmi bin liret istedi. Pek pahalı sayılmazdı. Fakat aşçı kadın araya girdi ve oniki bin lirete indirtti.

* * *

Aşçı kadın iki gündenberi meydanda yoktu. Doktor Rimmel, suratından düşen binbir parça olan karısına döndü:

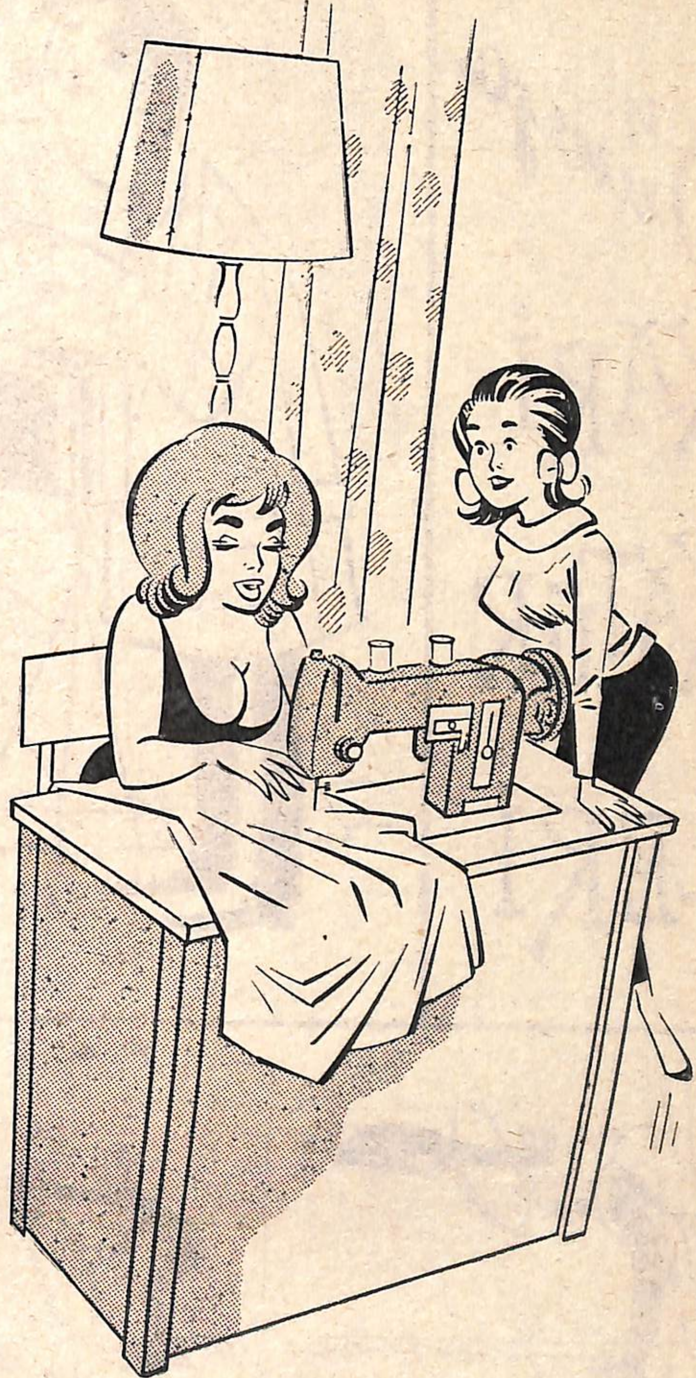
— Kendisine verilen aylığı çok görüp daha az para isteyen bir kadının mutlaka aklından zoru vardır. Git, muhakkak onu şimdi tımarhanede bulursun!.

Fakat aşçı kadın deli değildi, o sadece badanacının karısı idi!

Tito Lori'den çeviren:

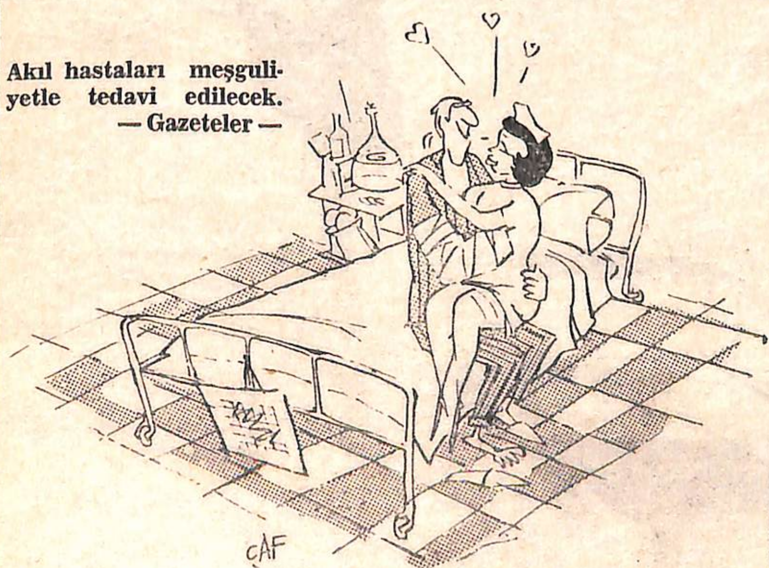
Selâmi Yurdatap

Singer makinası işçileri grev yaptılar. — Gazeteler —

— Anne, haydi sen de grev yap ta sinemaya gidelim!

Akıl hastaları meşguliyetle tedavi edilecek. — Gazeteler —

— Ama siz akıl hastası değilsiniz ki..
— Sizi gördükten sonra oldum!..

Yol parası!

Mağazanın yeni tezgâhtarı mal sahibinin bir an dalgınlığından faydalanarak açık olan kasaya elini uzattı. Bunun farkına varan mal sahibi hemen tezgâhtarın bileğini yakaladı:

— Hey delikanlı ne yapıyorsun?

Tezgâhtar boynunu büktü:

— Eve gitmek için param yoktu da..

Mağaza sahibi, tezgâhtarın avucundaki paraya hayretle baktı:

— Yol parası mı?. Evin Londra'da mı senin?!..

* * *

Mantık!

Yeni çıkan bir romandan:

«... Genç kadın, o gece bir türlü uyuyamıyordu. Gözlerini kapayıp uyumak istediği zaman kara bir hayaletin bütün pencereyi kapladığını görüyordu!»

Dünya KARİKATÜRLERİ

-GÜZEL, CAZİP BİR RESMİMİ ÇEKİNİZ... GAZETEYE EVLENME İLÂNI VERECEĞİM!..

YAZISIZ...

YAZISIZ...

-TERBİYESİZ... ÜSTELİK ŞAPKAMIN DA EŞİNİ GİYMİŞ!..

En güzel Türkçenin en güzel şiirleri:

Gönülden Sesler

Orhan Seyfi Orhon

Bütün kitapçılarda arayınız.

En iyi kâğıt, karton kapak, beş renkli kuşe gömlek, iplik dikiş. Fiatı 750 kuruş

AKBABA YAYINEVİ, Divanyolu, Klodfarer caddesi, No: 8—10

Ferhan BOZKURT, Ankara caddesi Kebeci han, İSTANBUL.

(AK—76)

FİLMLERİ

ve
FOTOĞRAF
KÂĞITLARI

İHRACATÇISI

BUDAPEST 4. B. P. 51. HONGRIE

TÜRKİYE MÜMESSİLİ TÜRKFARMA Şti
Aşirefendi C. İmar Han 18 - 25
İstanbul Telefon : 27 38 87

(Basın: 4914—77)

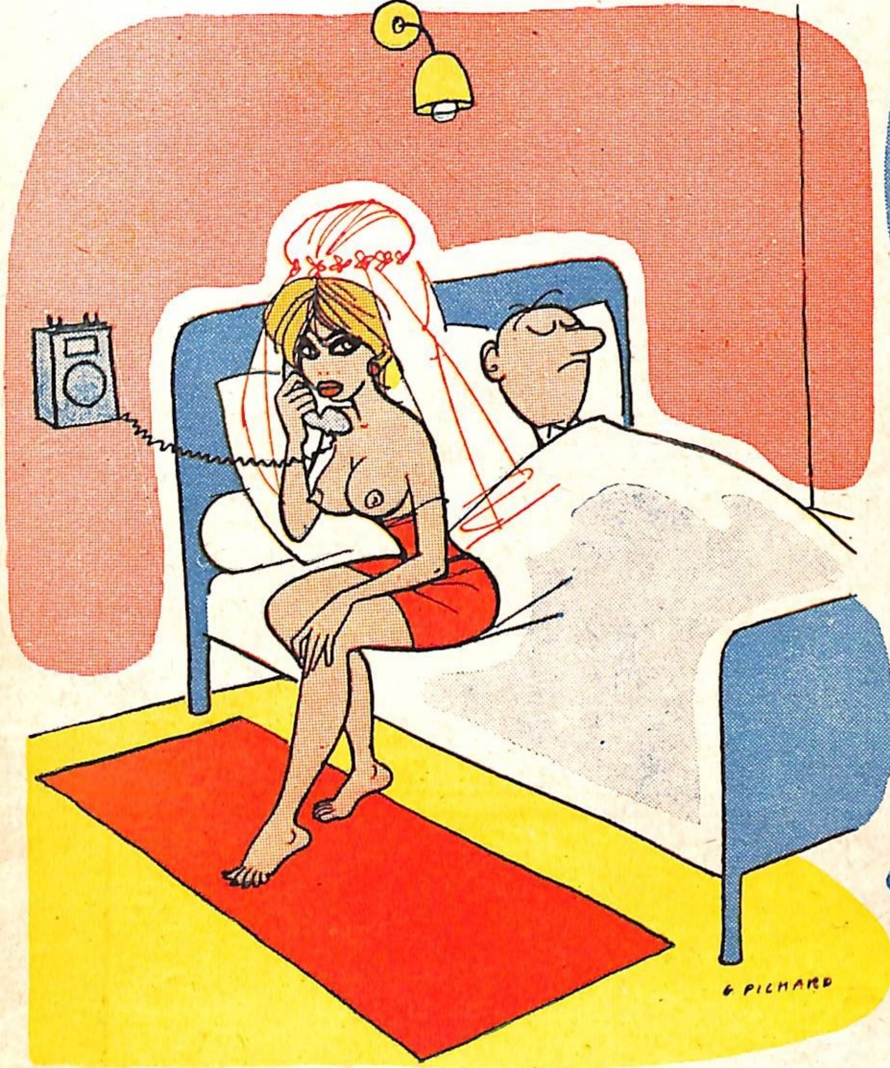

PİYALE
MAKARNASI

34/3

(Reklâmcılık: 1115—78)

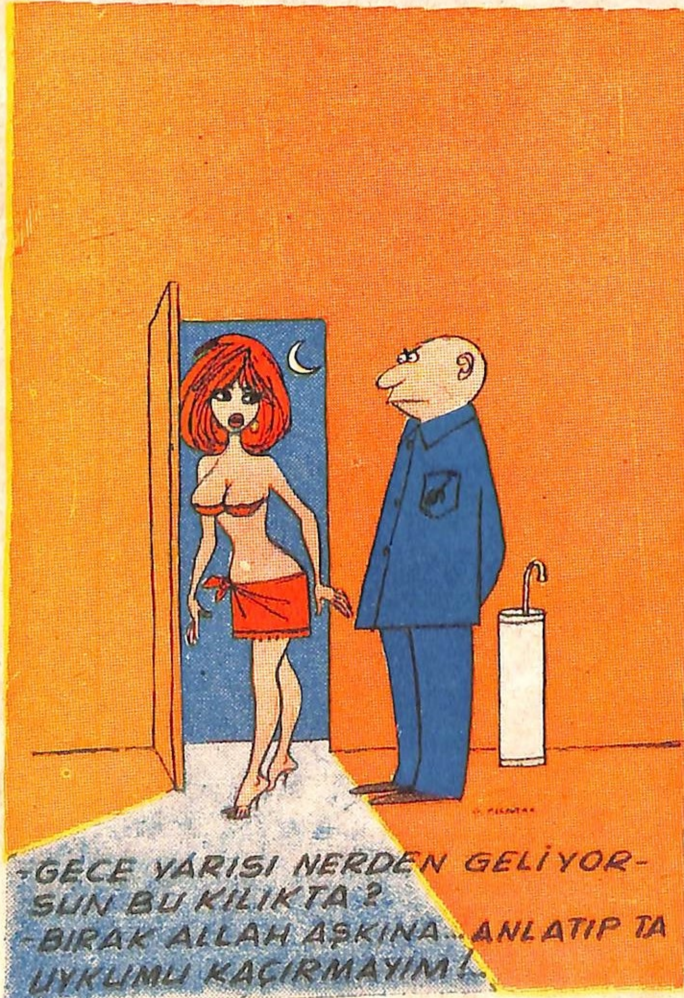
Akbaba

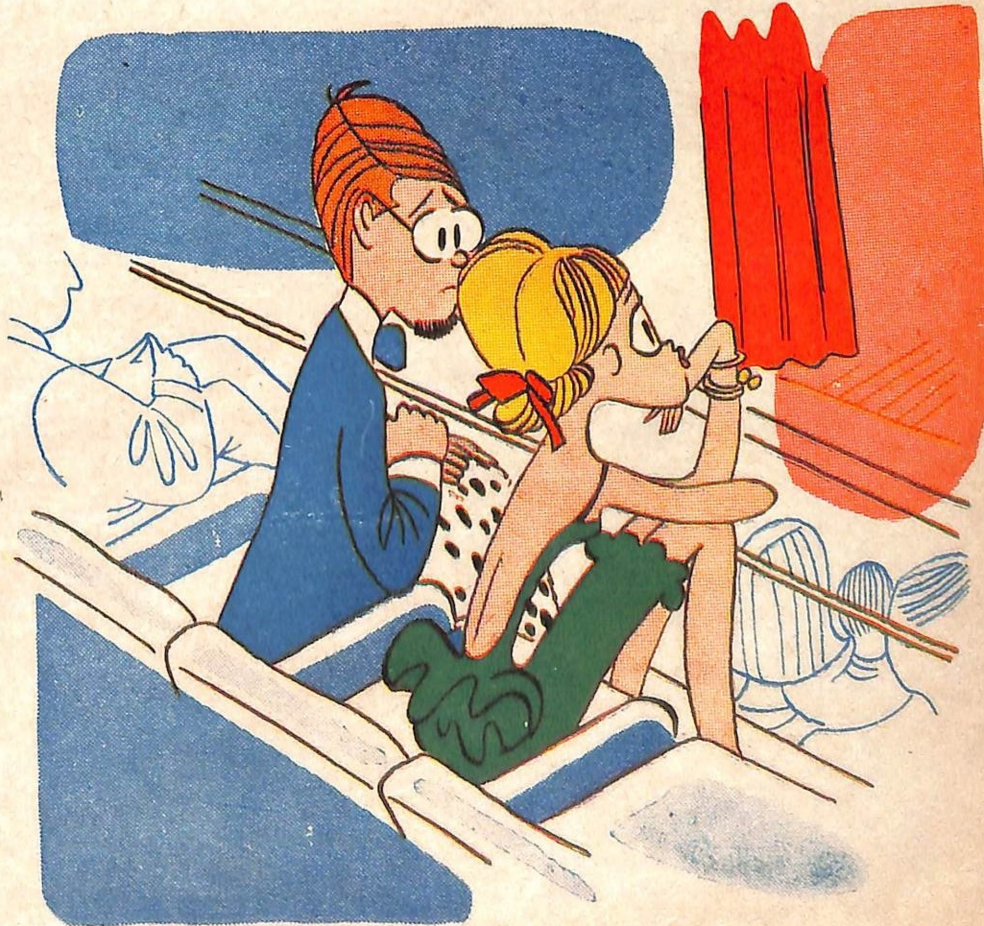
-UYKU İLÂCI YOK MU? ÖYLEYSE ŞU UZUN BOYLU GENÇ GARSONU YOLLAYIN.!

-HENÜZ PLÂJDA KİMSE YOKKEN BİR BOĞULAYIM DEDİM!

-GECE YARISI NERDEN GELİYORSUN BU KILIKTA?
-BIRAK ALLAH AŞKINA... ANLATIP TA UYKUMU KAÇIRMAYIM!..

-EN ARKA SIRADA OTURACAĞIMIZI BİLSEYDİM HİÇ BU SIRTI AÇIK ELBİSEMİ GİYER MİYDİM?..